

Vereniging Scholen met de Bijbel Wierden-Enter

Jaarverslag 2017

Inhoudsopgave

A Bestuursverslag

A1	Samenvatting.....	3
A2	Organisatie.....	5
A3	Bestuur en Governance.....	8
A4	Onderwijs & Identiteit.....	11
A5	Kwaliteitszorg.....	15
A6	Personeel & Organisatie.....	17
A7	Omgeving & Communicatie.....	20
A8	Financiële informatie.....	23
A9	Continuïteitsparagraaf.....	29
A10	Treasury en risicomanagement.....	32
A11	Huisvesting.....	35
A12	Toekomstverwachting.....	36

B Jaarrekening 2017

B1	Grondslagen.....	38
B2	Balans per 31 december 2017.....	42
B3	Exploitatierkening over 2017.....	44
B4	Kasstroomoverzicht over 2017.....	45
B5	Toelichting op de balans per 31 december 2017.....	46
B6	Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)..	50
B7	Toelichting op de exploitatierkening over 2017.....	51
B8	(Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo.....	55
B9	Gebeurtenissen na balansdatum.....	56
B10	Overzicht verbonden partijen.....	56
B11	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.....	57

C Overige gegevens

C1	Controleverklaring.....	58
----	-------------------------	----

Bestuursverslag 2017

Vereniging Scholen met de Bijbel Wierden-Enter

Voorwoord

Met genoegen presenteren wij u het jaarverslag 2017 van de Vereniging Scholen met de Bijbel Wierden-Enter (SMDB). Door middel van dit jaarverslag willen we verantwoording afleggen over het gevoerde beleid in de periode 1 januari 2017 tot 31 december 2017. In de eerste plaats aan onze leden. We zijn immers een vereniging. Hoewel ouders zich natuurlijk het meest betrokken voelen bij de school waar hun kinderen naar toegaan, hopen we door dit jaarverslag bij hen ook betrokkenheid te creëren bij de gang van zaken binnen de schoolvereniging.

De SMDB beheert een zestal scholen voor Protestants Christelijk onderwijs in de gemeente Wierden en heeft 84 medewerkers in dienst. De scholen worden bezocht door 848 leerlingen (1 oktober 2017). Aan de medewerkers van de SMDB worden hoge eisen gesteld. Personeelsleden voeren hun werk op professionele wijze uit en ontwikkelen zich voortdurend. De missie van de SMDB luidt “oog voor elkaar”. We zijn dankbaar dat medewerkers, kinderen en ouders binnen onze vereniging “oog voor elkaar” hebben ten aanzien van onderwijs, opvoeding en geloof.

Samen weten we ons verbonden door en zijn we aanspreekbaar op onze gezamenlijke kernwaarden: vertrouwen – verantwoordelijkheid – verbinding – vakmanschap.

In 2017 werden we wreed opgeschrikt door het tragische ongeluk en het overlijden van Aniek Huisken, leerling van groep 5 op de Sjaloomschool. Een gebeurtenis die iedereen diep geraakt heeft. Ook het overlijden van een ouder van één van onze leerlingen zorgde voor verdriet en gemis. In 2017 waren er ook meerdere collega's die kampten met ziekte en zorg in hun persoonlijke omstandigheden. Soms kan het er zomaar zijn vaak op de meest onverwachte momenten.

Veel mensen zijn op enigerlei wijze betrokken bij de SMDB. We waarderen hun inzet en betrokkenheid zeer. Bovenal zijn we dankbaar voor al die medewerkers die met hart en ziel werkzaam zijn op de verschillende scholen.

Namens het bestuur,

Wim van Ginkel
Directeur-bestuurder

A Toelichting op het jaarverslag

A1 Samenvatting

Motto en Kernwaarden van de vereniging

Motto 'Oog voor elkaar'

De Vereniging is een Protestantse Christelijke organisatie voor basisonderwijs en wordt gekenmerkt door kleinschaligheid en toegankelijkheid waarbij oog is voor elkaar op het gebied van onderwijs, opvoeding en geloof.

Scholen staan voor betekenisvol christelijk onderwijs, waarbij kinderen worden toegerust om te kunnen deelnemen aan en van waarde kunnen zijn voor de maatschappij. De Bijbelse blijde boodschap van Gods liefde staat daarbij centraal.

- Op de scholen gaat het om geloof, hoop en liefde.
- De christelijke identiteit met als metafoor 'Jezus als Herder' is herkenbaar in het gedrag van de leraren, die dit tonen aan kinderen, ouders en aan elkaar.
- Leraren accepteren de kinderen onvoorwaardelijk zoals ze zijn.
- In een veilige sfeer wordt in vertrouwen en verbinding met elkaar gesproken.
- In de scholen is sprake van oog voor elkaar en liefde voor het vak.
- De schoolleiders voeren met lef het gesprek over identiteit.

De missie "Oog voor elkaar" wordt binnen de vereniging vertaald in een aantal kernwaarden die op alle niveaus worden uitgedragen, waaraan medewerkers zich verbinden en waarop iedereen aanspreekbaar is.

De scholen van de SMDB staan voor:

- Protestantse Christelijk onderwijs;
- Aandacht voor veiligheid en geborgenheid van kinderen;
- Kwaliteit in onderwijs en oog voor vernieuwingen;
- Veilige scholen, eigentijds en modern gehuisvest;
- Goede communicatie met ouders;
- Een open toelatingsbeleid.

Vertrouwen

Vertrouwen dat God ons ziet en liefheeft. Werken en handelen vanuit vertrouwen in kinderen, collega's en leidinggevenden waardoor ruimte ontstaat voor ontplooiing.

- Bestuurders zien hun leidinggevenden;
- Leidinggevenden zien hun medewerkers;
- Leraren zien hun leerlingen.

Verantwoordelijkheid

Alle medewerkers en leidinggevenden nemen verantwoordelijkheid voor kinderen en ouders, voor zichzelf en elkaar; voor de ontwikkeling van de school en de vereniging. Zij willen het beste uit kinderen halen, werken aan professionele ontwikkeling in relatie tot de ontwikkeling van de school. Leraren werken vanuit eigenaarschap en gespreid leiderschap binnen scholen.

- Op de scholen toont iedereen zijn verantwoordelijkheid door proactief te zijn en initiatief te nemen en daarop ook aanspreekbaar te zijn;
- De leraar wordt als professional uitgedaagd en gewaardeerd;
- De leerlingen dragen verantwoordelijkheid voor hun eigen leren door bijvoorbeeld te werken met wektaken en portfolio's.

Verbinding

Het geheel is meer dan de som der delen. De medewerkers en leidinggevenden voelen zich verbonden met ouders in de ontwikkeling van hun kinderen; zij verbinden zich aan collega's om samen te leren en te groeien; scholen verbinden zich met elkaar in het delen van hun ontwikkeling.

- De medewerkers en leidinggevenden zoeken samen met leerlingen en ouders naar het beste voor kinderen waarbij zij ook bovenschoolse voorzieningen creëren;
- In scholen staan de deuren van de lokalen open en werken leraren nauw samen;
- Om scholen staan geen hekken en leren schoolteams van elkaar in netwerken.

Vakmanschap

Medewerkers en leidinggevenden van de scholen willen in de eerste plaats goed zijn in hun vak. Leren staat centraal binnen scholen en krijgt vorm vanuit de deskundigheid van leerkrachten, leidinggevenden en bestuur. Binnen scholen raken zij nooit uitgeleerd en gaan zij voortdurend met elkaar op zoek naar verbetering en verdieping. Daarin zijn zij ondernemend en innovatief.

- De leerkrachten tonen initiatief met betrekking tot de ontwikkeling van eigen vakmanschap;
- De schoolleider faciliteert en stimuleert scholing en ontwikkeling van de leerkrachten;
- De bestuurder geeft richting aan het gezamenlijke scholingsbeleid van leerkrachten en leidinggevenden.

Onderwijskwaliteit

In de verticale lijn wordt door de directeur-bestuurder aan het bestuur verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Over de kwaliteit van het onderwijs wordt ook gesproken met de onderwijsinspectie en er wordt een jaarverslag gestuurd naar het ministerie van OC&W.

In de horizontale lijn leggen de directeur-bestuurder en de directeuren van de scholen verantwoording af aan de GMR en MR (medezeggenschap raad) en aan de ouders. De kwaliteit van ons onderwijs wordt bepaald door een goede leerlingenzorg, goede inzet van het personeel, professionele leerkrachten, aandacht voor ouders en investering in de gebouwen.

Er is sprake van een hoge betrokkenheid binnen de SMDB van zowel leraren als ouders. Er is een professionele cultuur waarbinnen veel tijd en geld aan professionalisering wordt besteed. In 2017 bedroeg dit voor de 84 medewerkers 75.000,-.

De kwaliteit wordt verder gemeten via de inspectierapporten, CITO- scores, leerlingvolgsystemen en rapportages van de Arbodienst. Deze laten een positief beeld zien. De inspectie heeft alle scholen het zogenaamde basisarrangement gegeven, dat houdt in de opbrengsten overeenkomstig datgene zijn wat van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

Personeel

Het personeelsbestand groeit, mede door de aanstelling van onderwijsassistenten en de invulling van de eigen invalpool. Op 31 december waren er 84 medewerkers in dienst met een gezamenlijk werktijdfactor van 58.0.

Het ziekteverzuim is met 7,1% hoog. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurige ziekte van meerdere medewerkers. Het leerlingenaantal is in 2017 met vier leerlingen licht gedaald en bedroeg op 1 oktober 848 leerlingen. De prognose laat voor de komende 4 jaar nog wel een daling zien richting de 800 leerlingen.

Huisvesting

De staat van onderhoud van de gebouwen is goed te noemen. Voor elk gebouw is er een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). De plannen worden tweejaarlijks geactualiseerd.

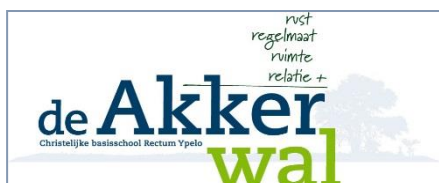
Jaarverslag

De liquide middelen bedragen per 31 december 2017 € 1.375.490,- Het eigen vermogen is door het exploitatieresultaat over 2017 gestegen en bedraagt op balansdatum € 1.609.120,-.

A2 Organisatie

2.1 (Juridische) structuur

Naam: Vereniging School met de Bijbel te Wierden
 Administratienummer: 92951
 Postadres: Postbus 40, 7640 AA, Wierden
 Bezoekadres: Savornin Lohmanstraat 2, Wierden
 Contactpersoon: dhr. W. van Ginkel, directeur-bestuurder
 E-mail: w.vanginkel@smdb-wierden-enter.nl Website: <http://www.smdb-wierden-enter.nl>

Scholen			
De Morgenster	Kruizemunthof 10	Wierden	Dhr. P. Poortinga
Sjaloomschool	De Sav. Lohmanstraat 2	Wierden	Mevr. S. van der Stouw
De Kluinveenschool	Kupersweg 13	Wierden	Dhr. J. Bisschop
De Driesprong	Nieuwe Schoolweg 3	Hoge Hexel	Dhr. A. ten Brinke
De Akkerwal	Ypeloschoolweg 2a	Enter	Dhr. D. Nijzink
De Wegwijzer	Rijssenseweg 20	Enter	Dhr. D. Nijzink

2.2 Bestuursamenstelling

De samenstelling van het dagelijks bestuur van de SMDB, waarvan inschrijving in het Verenigingsregister bij de Kamer van Koophandel te Enschede heeft plaatsgevonden onder nummer 08153307 is ultimo 2017:

Voorzitter	Dhr. J. Steenberg	Enter
Penningmeester	Dhr G.J. Ooms	Wierden
Leden	Dhr. K. van Grootheest	Wierden
	Mevr. M. van Noorloos	Enter
	Mevr. E. Coes Jager	Wierden

Op het bestuurskantoor zijn per 31/12/2017 twee personen werkzaam met een totale werktijdfactor (WTF) van 1,3

Naam	Functie	WTF
W. van Ginkel	Directeur - bestuurder	1.0
G. D. Baan-Rietman	Medewerker personeelszaken	0.3

Daarnaast is er bovenschools een conciërge werkzaam voor 0.2 fte en een onderhoudsmedewerker gedetacheerd vanuit de SOWECO voor 0.8 fte.

2.3 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is de Verenigingsvorm.

De vereniging stelt zich ten doel werkzaam te zijn tot oprichting en instandhouding van scholen voor Protestants Christelijk basisonderwijs en Christelijke peuterspeelzalen. De vereniging heeft als voedingsgebied de gemeente Wierden. De vereniging is juridisch eigenaar van de schoolgebouwen. De gemeente is economisch eigenaar.

Kernactiviteiten

De Vereniging SMDB is een Protestants Christelijke onderwijsorganisatie voor primair onderwijs. De Bijbel is de leidraad voor het onderwijs. Het bepaalt de waarden en normen binnen de vereniging.

2.4 Jaarverslag gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Dit jaar is er een voorzittersoverleg geweest, tussen de voorzitter van het bestuur en de voorzitter van de GMR. In november heeft er een overleg plaatsgevonden tussen alle leden van het bestuur en de GMR.

Er zijn een aantal wetswijzigingen geweest, m.b.t. het reglement van de GMR. Per 1 december zijn deze wijzigingen doorgevoerd in het medezeggenschapsreglement van de SMDB.

Veel verschillende punten zijn de vier vergaderingen gepasseerd. De meeste onderwerpen en stukken worden in dit verslag genoemd. Voor meer informatie, kunt u de notulen en verslagen van het afgelopen jaar raadplegen.

Besproken onderwerpen:

- Begroting 2017. Ingestemd.
- Formatieplan 2017-2018. Ingestemd.
- Regeling begeleiding startende leraren. Ingestemd.
- Notitie inschaling directies. Ingestemd.

Overige onderwerpen:

- Risicoanalyse SMDB.
- Jaarrekening 2016.
- Jaarverslag vertrouwensgroep.
- Functiebouwwerk.
- Terugkoppeling van de besproken punten binnen de verschillende MR-en.

Evaluatie strategisch beleidsplan

Als personeel en oudergeleding hebben we het strategisch beleidsplan geëvalueerd. Dit hebben we gedaan d.m.v. vijf verschillende stellingen.

De uitkomsten hiervan zijn meegenomen in de evaluatie van het plan met de directies.

Scholing

We zijn bezig met de voorbereidingen voor een scholingsavond. Deze scholing is voor alle MR-leden van de vereniging. De cursus zal gegeven worden door Bart Freriks.

Planraad

Wilma Paalman, personeelslid van onze vereniging, gaat als afgevaardigde naar de planraad. Zij deelt de informatie met de GMR leden. Zo is het concept ondersteuningsplan van het SWV aan alle leden van de GMR voorgelegd en kunnen zij vragen stellen of een reactie geven.

GMR leden

De wisseling van leden vindt plaats in de maand juni. Zo behoudt de GMR minimaal één schooljaar een stabiele bezetting. Er zijn dit jaar vier leden afgetreden. Anton Goossen, Jan Lubbers, Bertine Waanders en Wilma Paalman hebben afscheid genomen. Het voorzitterschap is overgenomen door Christiaan Bosboom. We bedanken hen voor hun inzet!

De nieuwe samenstelling van leden:

1 Morgenster:	Christiaan Bosboom en Silvia Timmer
2 Driesprong:	Joke Verhage en Anja van Leeuwen
3 Sjaloomschool:	Antoinette Kortenhoeven en José ten Brinke
4 Kluinveenschool:	Arjan Elst en Marga Reimink
5 De Wegwijzer:	Mark ter Steege en Marion Dommerholt
6 De Akkerwal:	Gerjan Mensink en José van Putten

2.5 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) is anno 2017 geen uitzondering meer, maar verweven in vele organisaties. Mvo bestaat in diverse vormen, zoals duurzaam, groen, sociaal, ethisch en maatschappelijk betrokken ondernemen.

Binnen de SMDB als organisatie voor basisonderwijs ligt de belangrijkste component van Mvo bij de interactie met haar leerlingen. Belangrijke aspecten van Mvo zijn opgenomen in het curriculum en komen met name in de thema's binnen wereldoriëntatie aan de orde.

Ten aanzien van de inrichting van de scholen staat het thema duurzaamheid onder druk van de financiën. De SMDB staat voor duurzaamheid in gebouwen en frisse scholen voor leerlingen en medewerkers. Echter financieel gezien is niet datgene te realiseren wat wenselijk is.

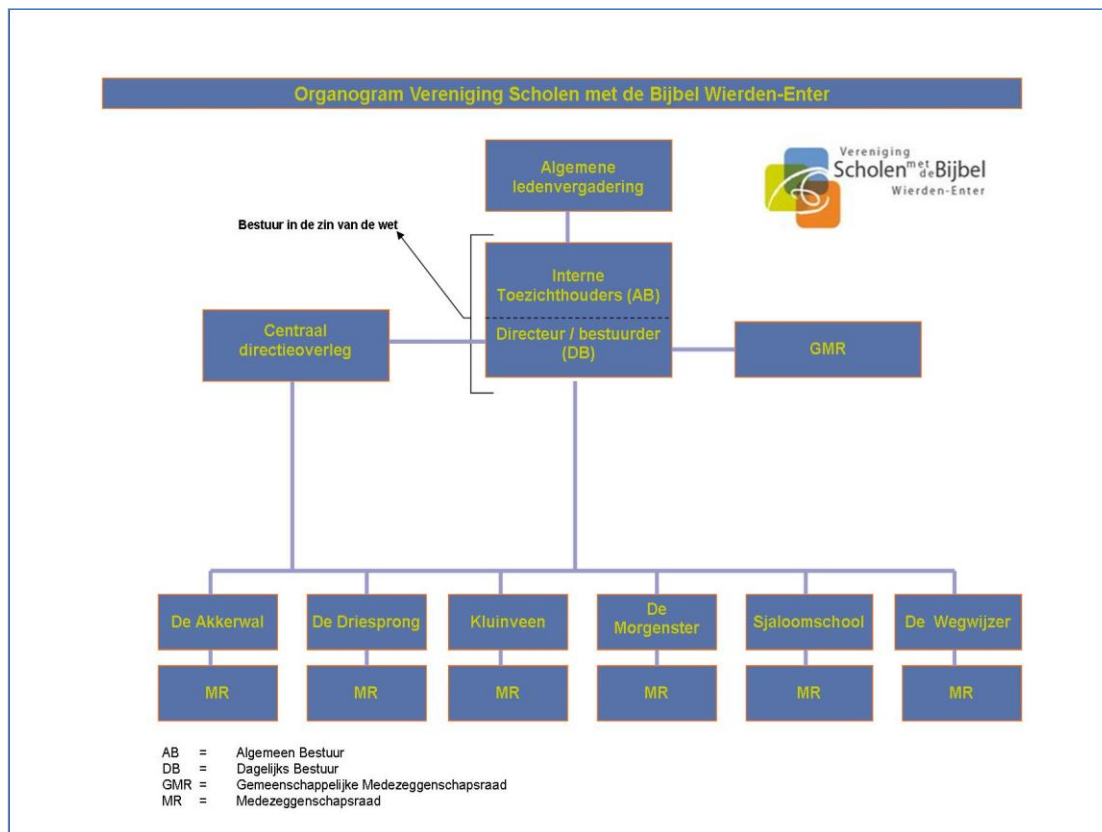
Bij de Akkerwal zijn in samenwerking met het Akkerhus zonnepanelen geplaatst.

De SMDB staat voor "oog voor elkaar" en vanuit dit motto willen we ook onze verplichtingen voortkomend uit de participatiewet nakomen. Momenteel is dat geconcretiseerd in een personele inzet van 1.2 fte, deels door detachering vanuit de sociale werkvoorziening.

A3 Bestuur en Governance

3.1 Bestuursstructuur en- filosofie

De vereniging SMDB heeft in 2017 een verenigingsbestuur, bestaande uit 6 personen. Van deze 6 personen zijn 5 leden belast met een toezichhoudende taak en is er 1 belast met het dagelijks bestuur; zijnde de directeur-bestuurder. Samen vormen ze de Raad van Beheer. Daarmee wordt ook functioneel voldaan aan de Wet Goed Onderwijs-Goed bestuur en aan de code Goed Bestuur.

3.2 Honorering

De werkzaamheden van het toezichhoudend bestuur in 2017 vergen veel tijd en zijn zeker niet van vrijblijvende aard. Desondanks is zoals in eerdere jaren geen 'honorering' toegekend. Naar het oordeel van het bestuur past een honorering ook niet bij de schaalgrootte van de schoolorganisatie en het feit dat ook vele andere vrijwilligers zich inzetten.

3.3 Code Goed Bestuur

Het bestuur heeft de code Goed Bestuur van de PO raad overgenomen als leidraad voor haar bestuurlijk handelen.

De Vereniging werkt vanuit het Raad van Beheer model. Dat houdt in dat er binnen het bestuur een scheiding is aangebracht tussen bestuur en toezicht. Het dagelijks bestuur van de Vereniging berust bij de directeur/bestuurder. De overige bestuursleden hebben de rol van toezichthouder.

Belangrijke uitgangspunten van de bestuursfilosofie zijn:

- a. de door de overheid vastgestelde wettelijke kaders;
- b. de doel- en grondslagformulering die vastgelegd zijn in de statuten;
- c. een resultaatgericht management;
- d. verantwoordelijkheden die laag in de organisatie gelegd worden;
- e. scholen met een zo groot mogelijke eigen beleidsruimte.

Het bestuur legt in de algemene ledenvergadering verantwoording af over het gevoerde beleid. De taken en verantwoordelijkheden van bestuur en directies zijn vastgelegd in het managementstatuut. De directeur/bestuurder stuurt het gezamenlijke Directie Overleg aan, waarbinnen het verenigingsbeleid in hoge mate ontwikkeld wordt.

Iedere school heeft haar eigen medezeggenschapsraad (MR). Daarnaast is er een gezamenlijke medezeggenschapsraad (GMR). De GMR overlegt vier keer per jaar met de directeur/bestuurder. De vereniging telde op 31 december 2017 184 leden en 48 donateurs.

3.4 Verslag van de toezichthouders

Het bestuur heeft in 2017 zes keer vergaderd. In de vergaderingen zijn de kwartaalrapportages en de tussentijdse financiële rapportages van de directeur-bestuurder besproken.

Het bestuur heeft de begroting vastgesteld en de jaarrekening goedgekeurd. Ook is een aantal keren gesproken met het bestuur van Stichting de Roerganger in Enter over nieuwbouw, een bestuurlijke samenwerking en een fusie van de Roerganger en de Wegwijzer. Dit heeft helaas tot op heden niet geleid tot concrete resultaten. Wel is er samen met basisschool de Talenter een aanvraag voor nieuwbouw van de Wegwijzer ingediend bij de gemeente Wierden.

Elke vergadering start het bestuur met de bespreking van een thematisch onderwerp waarin samen met de directeur bestuurder relevante onderwijs gerelateerde onderwerpen besproken worden.

Enkele keren per jaar wordt er voor de toezichthoudende bestuursleden een schoolbezoek georganiseerd op één van de scholen van de Vereniging. Het laatste bezoek stond in het teken van ICT en Onderwijs op de Driesprong.

Jaarlijks spreekt het bestuur ook met de GMR en directies van de scholen. De bijeenkomst met de directies in 2017 had als onderwerp “de onderwijskwaliteit op mijn school”.

3.5 Bestuursverklaring inzake interne beheersing en continuïteit

In het kader van de verplichte paragraaf in het jaarverslag over de continuïteit van de organisatie dient het toezichthoudend (deel van het) bestuur in zijn verslag aan te geven op welke wijze het de directeur-bestuurder ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek. Hierover kan worden gezegd dat in de vergaderingen alle relevante beleidsvraagstukken systematisch aan de orde worden gesteld en dat het toezichthoudend (deel van het) bestuur actief heeft geadviseerd en ondersteund bij de te maken keuzes. Datzelfde geldt voor de financiële aspecten van de SMDB die in de vorm van begroting, meerjarencijfers en tussentijdse rapportages over het lopende jaar onderwerp van bespreking zijn met de directeur-bestuurder in de vergaderingen van de raad van beheer. Vier keer in het kalenderjaar heeft zowel de voorzitter als de penningmeester een klankbordoverleg met de directeur-bestuurder.

Naast de inbedding van het systeem van de interne beheersing, vindt monitoring van beleid plaats door het administratiekantoor. In 2017 was dat Onderwijsbureau Twente.

De directeur-bestuurder, ondersteund door de controller van het administratiekantoor OBT, draagt er zorg voor dat gedane aanbevelingen, die door de externe accountant, medewerkers van het administratiekantoor en eventuele overige partijen op het gebied van interne beheersing zijn gedaan, worden uitgevoerd. Hierover wordt aan het algemeen bestuur gerapporteerd.

Het bestuur is van mening dat het gehele stelsel van interne beheersing bijdraagt aan het rechtmatig en doelmatig realiseren van de doelstellingen van de vereniging.

3.6 Zelfevaluatie en intern toezicht

In artikel 23 lid 5 van de Code Goed Bestuur is bepaald dat het intern toezichthoudend deel van het bestuur verantwoordelijk is voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren en dat regelmatig evalueert.

Het bestuur voert jaarlijks het gesprek met elkaar over haar eigen functioneren. Doel van deze zelfevaluatie is om als bestuurders-toezichthouders c.q. directeur-bestuurder kritisch naar het eigen functioneren te kijken, dit met elkaar te delen en van daaruit zo concreet mogelijke verbeteringen door te voeren.

In het kader van haar eigen professionalisering is bij alle bestuursleden de scan met betrekking tot de zogenaamde managementdrives afgenomen. Drijfveren zijn motivatoren die voorspellen hoe een team of persoon zijn kennis, vaardigheden en competenties inzet. Doel is om elkaars kwaliteiten en drijfveren in beeld te brengen en na te gaan of binnen het gehele bestuur voldoende diversiteit aan drijfveren aanwezig is.

Onder leiding van Verus is er een bijeenkomst geweest waarin de governance-structuur geëvalueerd is en op onderdelen aangepast. O.a. is gesproken over de perspectieven van besturen en toezichthouden. Dit heeft geleid tot een aantal aanbevelingen die komend jaar in de vergaderingen tijd en aandacht zullen krijgen.

Aanbevelingen

Structuurkant:

- Visie op toezicht houden, besturen en leidinggeven herijken en aanpassen.
- Toezichtkader, Bestuurlijk toetsingskader en andere relevante documenten in Toolkit aanpassen, aanvullen en aanscherpen.

Cultuurkant:

- Aanpassen houding en gedrag passend bij de volgende fase (in dialoog verkennen en elkaar aanspreken).
- Cultuurkenmerken met elkaar bespreken.
- Elke vergadering de laatste 5 minuten evalueren op relatie, inhoud en procedure.

3.7 Tot slot

Het toezichthoudend (deel van het) bestuur heeft zijn werkzaamheden in het verslagjaar 2017 met veel plezier verricht. Wij zijn erkentelijk voor de ondervonden openheid en plezierige gesprekken met de directeur-bestuurder en de medewerkers van de SMDB. Voorts spreken wij onze waardering uit voor de inzet en capaciteiten van de directeur-bestuurder, leerkrachten en ondersteunende medewerkers.

Wierden, april 2018

De heer J. Steenbergen,
Voorzitter van de Raad van Beheer

A4 Onderwijs & Identiteit

4.1 Visie

De SMDB heeft een heldere identiteit en wil deze ook uitstralen naar buiten. In een tijd dat artikel 23 van de grondwet onder spanning staat en ook ter discussie wordt gesteld, is het voor scholen belangrijk om de christelijke identiteit in de dagelijkse schoolpraktijk herkenbaar uit te dragen. Jaarlijks wordt dit onderwerp expliciet op een teamvergadering van de scholen besproken. Ook in de gesprekscyclus met alle medewerkers komt dit onderwerp aan de orde. Elk jaar organiseren de scholen samen met de kerken een scholendienst. De leerkrachten willen, in alle bescheidenheid, een wegwijzer zijn voor de kinderen. Zij willen hen de liefde van God in Jezus Christus doorgeven, in wat gezegd en gedaan wordt. Er is openheid en respect voor anderen en er is een veilig klimaat. We spreken elkaar aan op de kernwaarden van de vereniging: vakmanschap, verantwoordelijkheid, vertrouwen en verbinding. Het onderwijskundige beleid is aan de school. Scholen binnen de SMDB mogen een eigen kleur hebben en kunnen zich vanuit hun visie binnen de kaders van het strategische verenigingsbeleid ontwikkelen op onderwijskundig en organisatorisch gebied. Dit houdt in dat de keuze van het onderwijsconcept is voorbehouden aan directie en team.

4.2 Strategisch beleid SMDB

Het strategisch beleidsplan van de SMDB is door de scholen vertaald naar nieuwe schoolplannen. In het strategische beleid is bewust gekozen voor het aanbieden van richtingwijzers. Deze richtingwijzers zijn bepalend voor de schoolontwikkeling in de periode 2018-2022. Twee keer per jaar rapporteren de directeuren over de vorderingen van de schoolontwikkeling in relatie tot de richtingwijzers. In werkoverleggen voert de directeur-bestuurder gesprekken over de schoolontwikkeling met de directies van de scholen.

4.3 Richtingwijzers Onderwijs & Identiteit

- De christelijke identiteit wordt binnen scholen breed uitgedragen en is betekenisvol aanwezig.
- Alle geledingen binnen scholen werken vanuit van een opbrengstgerichte cultuur.
- Kinderen leren omgaan met een snel veranderende maatschappij en omgeving:
 - Kinderen worden mediawijs gemaakt en leren verantwoord gebruik te maken van social media, digitale snelweg en internet.
 - Kinderen leren kritisch om te gaan met de grote hoeveelheid informatie die in de 21e eeuw op ze af komt.
 - Kinderen leren verantwoordelijk te zijn voor en betrokken op hun eigen leerproces.
 - Kinderen worden gestimuleerd hun onderzoekende houding te ontwikkelen.
- Scholen stimuleren een brede ontwikkeling van kinderen waarbij naast het cognitieve aspect ook veel ruimte is voor ontwikkelen op sociaal-emotioneel, sportief en creatief gebied.
- Scholen passen de nieuwe mogelijkheden die ict biedt toe in het onderwijs.
- Scholen laten zien dat goed burgerschap wordt geleerd en beoefend.
- De scholen geven hun onderwijs zo vorm dat alle leerlingen passend onderwijs ontvangen.
- Elke school creëert een veilige omgeving voor leerlingen, ouders en medewerkers.

4.4 Onderwijs & Identiteit

4.4.1 Onderwijskundige ontwikkelingen

Jaarplannen

Scholen geven in hun jaarplannen inhoud aan de richtingwijzers. Onderwerpen die in 2017 aandacht hebben gekregen zijn o.a. de ontwikkeling van portfolio's, het voeren van kindgesprekken in relatie tot eigenaarschap van leerlingen en de doorontwikkeling van onderzoekend leren en thematisch onderwijs. Dit zijn geen onderwerpen die in één jaar gerealiseerd zijn. Scholen zijn hier meerdere jaren mee aan het werk.

Binnen het kader van opbrengstgericht werken worden de toetsresultaten geanalyseerd en wordt het onderwijsaanbod afgestemd op de onderwijsbehoefte van de leerlingen.

Passend onderwijs

De SMDB heeft de intentie om passend onderwijs aan te bieden voor alle leerlingen. Dat is een voortdurende zoektocht en vraagt veel van de leerkrachten. Het expertise- en dienstencentrum van het samenwerkingsverband ondersteunt scholen en teams hierbij. Schoolcoaches zijn beschikbaar om te observeren en leraren te adviseren. De SMDB heeft een orthopedagoog in dienst die samen met de interne begeleiders de leerlingenzorg ondersteunt.

Vanuit het samenwerkingsverband ontvangt elke school een financieel budget om passend onderwijs vorm te geven. Op de scholen worden vanuit dit budget o.a. onderwijsassistenten aangesteld die de teams ondersteunen.

Eind 2017 is een eenmalige bijdrage vanuit het samenwerkingsverband ontvangen van € 29.427,- Deze gelden worden toegevoegd aan de Algemene reserve.

Meergetalenteerdheid

Een dagdeel in de week komen op de Kluinveenschool en de Morgenster een tweetal Kangoeroegroepen bij elkaar bestaande uit leerlingen van diverse scholen die met elkaar gemeen hebben dat ze meer uitdaging nodig hebben. In de eerste plaats krijgen meergetalenteerde kinderen deze aandacht in de klas of op de school in een verbredingsgroep. Voor een aantal leerlingen is het echter noodzakelijk dat ze specifieke begeleiding krijgen, daarvoor is de kangoeroegroep opgezet.

Als schoolvereniging zijn we aangesloten bij de Stichting "Kwadraatonderwijs". Binnen deze stichting werken diverse besturen samen op het gebied van hoogbegaafdheid. Scholen kunnen als ze voldoen aan een aantal criteria het Kwadraatcertificaat krijgen. Binnen de SMDB zijn de Kluinveenschool en De Wegwijzer kwadraatschool.

Binnen de SMDB zijn er diverse leerkrachten opgeleid tot hoogbegaafdheidsspecialist (HB'er). Minimaal is er één HB-specialist op elke school. Met elkaar vormen de HB'ers een kwaliteitskring. Daarnaast zijn de HB'ers verantwoordelijk voor het implementeren van beleid in hun scholen. Bovenschools is er ook een hoogbegaafdheidsspecialist aangesteld die kinderen, leerkrachten en ouders begeleidt.

Als vereniging participeren we rondom dit thema ook in een samenwerking met het Noordik. Hieruit is een doorstroomgroep ontstaan van leerlingen uit groep 8 PO en klas 1 en 2 VO

Identiteit

In samenwerking met de kerken wordt er jaarlijks een themaweek "School en kerk" georganiseerd. Op bid- en dankdagen vinden vieringen in de scholen plaats en bezoeken scholen ook diensten in de kerk.

4.4.2 Leerlingen

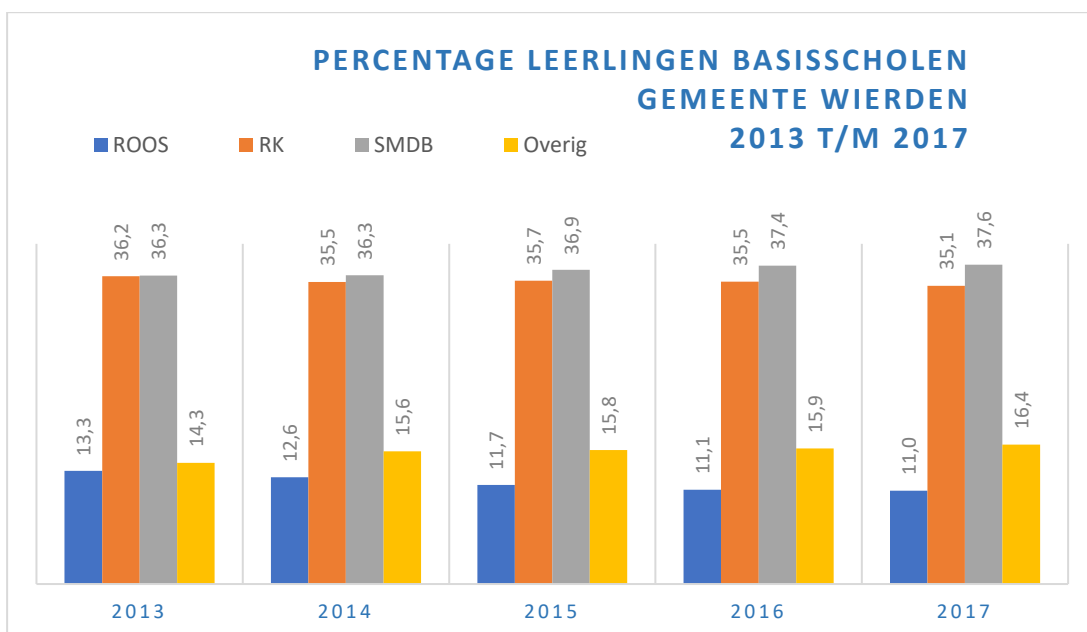
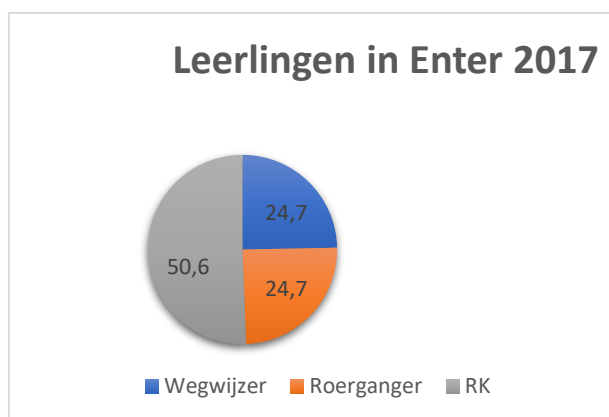
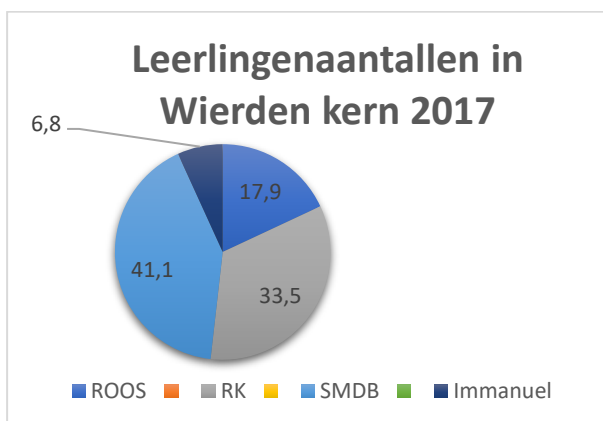
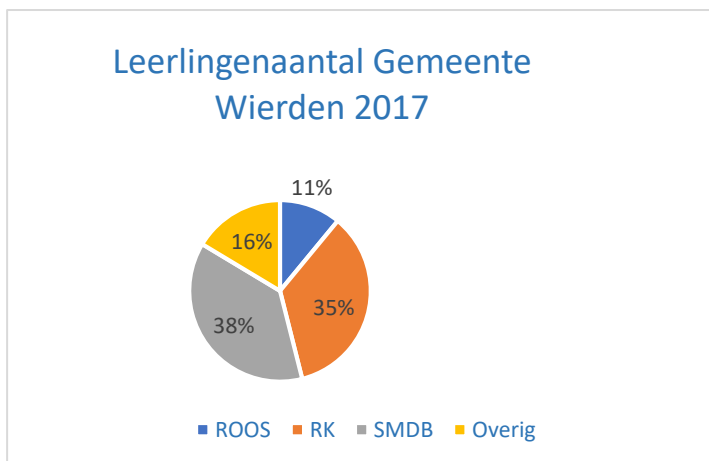
Teldatum

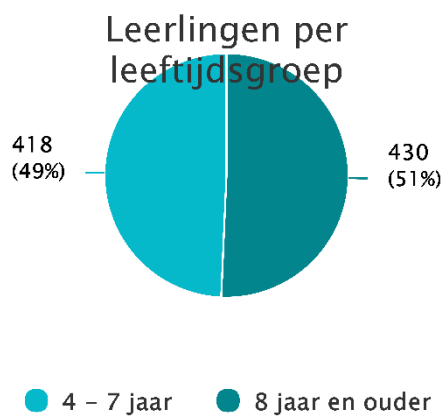
Op 1 oktober 2017 telde de SMDB 848 leerlingen. Het leerlingenaantal heeft zich de laatste jaren gestabiliseerd. De prognose laat wel zien dat met name de Driesprong, Kluinveenschool en de Wegwijzer te kampen hebben met een terugloop. De verdeling onderbouw-bovenbouw is een belangrijk signaal voor het verloop van de leerlingenontwikkeling.

Telling					huidig jaar	prognoses	
	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019
Driesprong	87	88	85	75	69	67	62
Akkerwal	44	48	51	52	50	51	50
Wegwijzer	167	155	148	147	160	143	137
Morgenster	271	277	288	303	294	297	293
Kluinveenschool	120	114	102	97	92	81	79
Sjaloomschool	173	172	171	178	183	198	193
Totaal	862	854	845	852	848	837	814

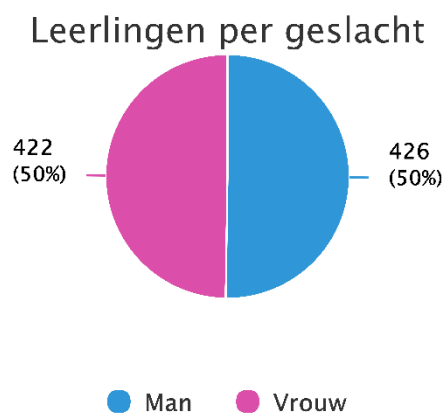
Marktaandeel

Het marktaandeel van de SMDB in de gemeente Wierden is licht stijgend. Wel zal de daling van leerlingen op enkele scholen de komende jaren invloed hebben op het totale aandeel SMDB leerlingen in de gemeente Wierden.

ultimview.nl

ultimview.nl

A5 Kwaliteitszorg

5.1 Kwaliteit en onderwijsopbrengsten

Kwaliteitsbeleid is een belangrijk onderwerp voor de scholen. Ook in de landelijke pers wordt met betrekking tot dit onderwerp voortdurend over kwaliteit gesproken. Kwaliteit is in onze visie niet in de allereerste plaats een heel hoge CITO-score, hoewel het zeker zo is dat de leerkrachten hoge resultaten op het gebied van lezen, rekenen en taal nastreven, waarbij het kind met zijn of haar mogelijkheden centraal staat.

Echter de ontwikkeling van kinderen in de meest brede zin van het woord, het leren ontdekken van talenten en mogelijkheden en met name het welbevinden van leerlingen is in onze ogen één van de belangrijke aspecten van goed onderwijs. Als basisscholen mogen we een bijdrage leveren aan het opgroeien van leerlingen tot respectvolle, verantwoordelijke en sociale burgers.

De inspectie toetst of de kwaliteit op rekenen en taal van voldoende niveau is. Op SMDB-scholen is het onderwijs in orde. Alle scholen vielen in 2017 in het zogenaamde basisarrangement. De opbrengsten worden zowel op het niveau van leerling, groep en school als vereniging gemonitord en vervolgens ook op allerlei niveaus besproken. Geconcludeerd kan worden dat de grote inzet en professionaliteit van leerkrachten tot goede resultaten leidt.

Cito-eindtoets	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Landelijk gemiddelde	535,1	534,7	534,4	534,8	534,5	535,1
Morgenster	537	538,4	535,9	538,2	535,7	533,5
Kluinveen	533,7	537,5	537	538,4	533,6	535,7
Sjaloom	536,2	537	535,9	538,6	534,9	81,7 *2
Akkerwal	543,9	528,6	538,7	*1	530,6	71,5 *2
Driesprong	538,4	534,7	532,1	536,7	538,4	535,6
Wegwijzer	536	537,3	536,8	539,8	538,1	538,9

* Voor scholen met minder dan tien leerlingen in een groep zijn de scores niet maatgevend omdat er dan geen sprake kan zijn van een gemiddelde leerlingenpopulatie.

*1 Bij de Akkerwal namen drie leerlingen deel: 533; 511; 539.

*2 Deze scholen hebben de IEP toets afgenomen: norm voor 2017: 80

5.2 Interne en externe kwaliteitszorg binnen de SMDB

Het richtinggevend document voor de ontwikkeling van de SMDB is het strategisch beleidsplan, opgesteld met inbreng van alle bij de vereniging betrokken actoren. Jaarlijks legt het bestuur in haar jaarverslag verantwoording af over de ontwikkelingen binnen de SMDB.

De bestuurder bespreekt met de schooldirecties de ontwikkelingen binnen de scholen in relatie tot het strategisch beleidsplan. Twee keer per jaar rapporteren de directeuren de stand van zaken met betrekking tot de vastgestelde richtingwijzers.

Scholen stellen met inachtneming van de richtingwijzers uit het strategische beleidsplan hun schoolplan op en vertalen dit weer in jaarplannen. Jaarlijks evalueren ze de resultaten van het onderwijs in een jaarverslag.

Op alle scholen wordt gewerkt met een kwaliteitshandboek. Om de goede opbrengsten te waarborgen staat het registreren, analyseren en verbeteren van leeropbrengsten op de scholen centraal. De leerkracht vervult hierbij een cruciale rol.

De opbrengsten op de basisvaardigheden worden twee keer per jaar geanalyseerd en besproken binnen de teams en met de directeur-bestuurder aan de hand van het schooloverzicht. Ook evalueren de teams regelmatig het onderwijs.

Eén keer in de vier jaar worden er tevredenheidsonderzoeken afgenomen onder leerlingen, medewerkers en ouders. In 2018 zal dat weer uitgevoerd worden. In het kader van het nieuwe inspectieonderzoek komt op de school zelfevaluatie meer centraal te staan. De SMDB wil de komende twee jaar de kwaliteitscyclus actualiseren en aanpassen. Onderlinge visitatie en audits zullen een onderdeel van de kwaliteitscyclus gaan vormen.

5.3 Veiligheid en klachtenafhandeling

Veiligheid in en om de school is voor ouders een belangrijk thema. Hoewel we ons realiseren dat protocollen pesten niet kunnen voorkomen, heeft elke school wel een pestprotocol waarnaar gehandeld wordt. Belangrijk daarbij is een goede samenwerking tussen leerkracht, ouders en leerlingen om ongewenst (pest)gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium te voorkomen.

De vertrouwensgroep bestaande uit de contactpersonen van de scholen is in 2017 twee keer bijeen geweest voor intervisiebijeenkomsten. In deze bijeenkomsten wordt aandacht besteed aan deskundigheidsbevordering, uitdiepen van relevante onderwerpen en het uitwisselen van informatie/actuele ontwikkelingen. Tevens worden tijdens deze bijeenkomsten mogelijk nieuwe materialen en uitgaven besproken en is een vast onderdeel het houden van intervisie (zowel curatief als preventief). De door het bestuur aangestelde externe vertrouwenspersoon is: De heer J. (Johan) de Jong, werkzaam bij Centraal Nederland. De SMDB heeft zich aangesloten bij de Stichting Geschillen Commissies Bijzonder Onderwijs (GCBO).

Er zijn in 2017 geen officiële klachten binnengekomen.

A6 Personeel & Organisatie

6.1 Inleiding

De leraren bepalen in hoge mate de kwaliteit van het primaire proces. Dit vergt investeringen in (de ontwikkeling van) hoogwaardig personeelsbeleid. Een beleid waarbij de inhoud van het primaire proces, de ontwikkeling van onderwijs en didactiek en goed werkgeverschap samen opgaan.

Iedere medewerker heeft specifieke kwaliteiten. Personeelsbeleid is erop gericht die kwaliteiten optimaal tot ontwikkeling te brengen zodat iedereen een bijdrage kan leveren aan de schoolontwikkeling die past bij zijn of haar capaciteiten en vaardigheden.

6.2 Richtingwijzers Personeel & Organisatie

- Leerkrachten en schoolleiders ontwikkelen competenties om vorm te kunnen geven aan het onderwijs van de 21e eeuw.
- Leerkrachten en schoolleiders zijn in staat om passend onderwijs voor elke leerling gestalte te geven; ze zijn competent in het analyseren van opbrengsten en het aanbieden van passende leerstof op alle leergebieden.
- Leerkrachten en schoolleiders consulteren hun collega's en nemen deel aan netwerken.
- Leerkrachten en schoolleiders denken en werken vanuit verantwoordelijkheid en eigenaarschap voor het geheel van de school.
- Leerkrachten en schoolleiders verantwoorden zich met betrekking tot hun deskundigheidsbevordering.
- Leerkrachten en schoolleiders beleven een acceptabele werkdruk.
- Leerkrachten en schoolleiders zijn bekwaam en betrokken bij het opleiden van studenten.
- Leerkrachten en schoolleiders zijn in staat te reflecteren op hun eigen handelen, staan open voor feedback van collega's via audits en visitatie.

6.3 Personeel

Algemeen

De SMDB wil vanuit vertrouwen in haar medewerkers uitvoering aan de CAO. Elke fulltime medewerker werkt 41,5 week waarvan er gedurende 39 weken kinderen op school zijn. Van deze 2,5 week wordt één week ingeroosterd door het jaar heen als werkdagen, de overige anderhalve week kunnen medewerkers zelf invullen.

Er wordt veel van medewerkers gevraagd in deze tijd. Eind 2017 is er een onderzoek gedaan naar de werkdrukbeleving van de medewerkers. In 2018 wordt hier een vervolg aan gegeven en kunnen de teams extra middelen inzetten om de werkdruk te verminderen. Naast de € 156,- per leerling die elke school kan besteden zet de SMDB over de jaren 2018 en 2019 een extra bedrag in ter vermindering van de werkdruk van € 80.000,- per jaar.

Elke medewerker heeft tweejaarlijks een aantal gesprekken met zijn leidinggevende, waaronder een doelstellingsgesprek en beoordelingsgesprek.

Begeleiding jonge leraren

De afgelopen jaren is er weer meer sprake van de instroom van jonge leraren. Het beleidsplan "begeleiding jonge leraren" is herzien in 2017. Elke starter krijgt een schoolcoach toegewezen. Deze schoolcoaches hebben in de afgelopen jaren extra scholing gevolgd t.a.v. het coachen van collega's.

De groep schoolcoaches wordt begeleid door een bovenschools coach die voor intervisie, begeleiding en advies kan worden ingeschakeld.

Ook is er een netwerk jonge leraren die samen met studenten enkele keren per jaar samen komen om hun ontwikkeling van startbekwaam naar basisbekwaam en vervolgens vakbekwaam te bespreken.

Samen opleiden in de school

Met meerdere besturen voor primair onderwijs en de Hogeschool VIAA in Zwolle is het samenwerkingsverband SCOPE actief. Doel is om nauw samen te werken in het opleiden van studenten en verantwoordelijkheid te nemen voor goed Christelijk onderwijs. Alle scholen van de SMDB zijn opleidingsschool en worden regelmatig geauditeerd om de kwaliteit van de opleidingsschool te borgen. De schoolopleider is de schakel tussen de PABO, de opleidingsscholen en de studenten.

Uitkeringen na ontslag

Jaarlijks worden de personeelswensen geïnventariseerd. Door tijdig met medewerkers in gesprek te gaan en hun situatie serieus te nemen probeert de SMDB te voorkomen dat medewerkers vastlopen in het arbeidsproces. Mocht het nodig zijn dan is er een royaal budget voor coaching, begeleiding en re-integratie beschikbaar.

De vereniging heeft het beleid om de uitkeringen na ontslag te minimaliseren. Instrument om dit te bereiken is o.a. het creëren van een goede afstemming tussen directies van scholen en de arbodienst. In een tweetal situaties is er in 2017 een beëindigingsovereenkomst afgesloten met medewerkers.

Funciemix

De invoering van de funciemix is nog niet afgerond. De belangrijkste eis, (naast excellent leraarschap en kennis van een specifiek beleidsterrein) is een HBO+-werk- en denkniveau.

Het streven is om de middelen die beschikbaar gesteld worden voor de inschaling van personeel in de LB-functies, ook daarvoor aan te wenden. Momenteel is er een werkgroep actief om delen van het personeelsbeleid, waaronder de gesprekscyclus en de funciemix te actualiseren.

A pool

Het afgelopen jaar heeft de SMDB een zogenaamde eigen invalpool met vaste medewerkers beschikbaar voor vervangingswerkzaamheden. In 2018 zal de omvang van deze pool uitgebreid worden om in de vervangingswerkzaamheden niet afhankelijk te zijn van externen. Op 31 december 2017 was de omvang van de pool 2,2 FTE.

Verzuim

In samenwerking met de Arbodienst Perspectief is er dit jaar een actief beleid gevoerd om het ziekteverzuimpercentage zo laag mogelijk te houden. Het is van groot belang dat ziek personeel op adequate wijze begeleid wordt met als doel op verantwoorde wijze en binnen afzienbare tijd terug te keren in het arbeidsproces. Om dat te bereiken wordt er sterk ingezet op preventief beleid en een goede begeleiding van zieke medewerkers; mogelijke oorzaken van verzuim worden gesignaleerd en er worden maatregelen genomen om verzuim tegen te gaan.

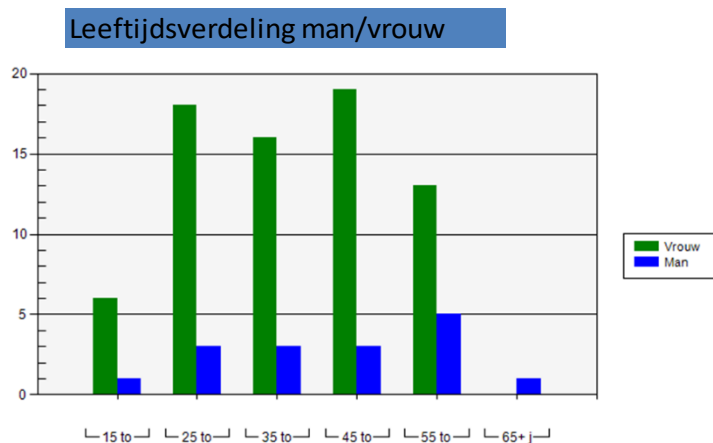
Voor onze Vereniging is het ziekteverzuim over 2017 7,1%. Dit is 1,8 % hoger dan in 2016 (5,3%). Een landelijk gemiddelde over 2017 kan nog niet gegeven worden, deze is pas in het najaar 2018 bekend. Met ingang van 1 januari 2017 is SMDB uit het Vervangingsfonds getreden en Eigen Risicodrager geworden.

Verzuimcijfers 2016 en 2017

6.4 De vereniging in cijfers

Het bestuur van de SMDB is werkgever van de directeur/bestuurder, schooldirecties, leerkrachten en het overig personeel dat werkzaam is op de scholen. In het afgelopen schooljaar waren 84 personeelsleden in dienst; 16 mannen en 68 vrouwen (cijfers per 31-12-2017).

Personeelssterkte per deeltijdcategorie

	Totaal	Deeltijd (WTF) cohort					
		0 - 0.2	0.2 - 0.4	0.4 - 0.6	0.6 - 0.8	0.8 - 1.0	>= 1.0
Aantal Personen	84	2	6	26	16	14	20
Bezetting (wtf)	57,5066	0,1500	1,8126	13,1343	10,1902	12,1195	20,1000

Personeelssterkte per functiegroep

Functiegroep	Totaal	Fulltime	Parttime
Onderwijzend Personeel	Aantal Personen	67	51
	Bezetting (wtf)	46,7816	
Onderwijs ondersteunend Personeel	Aantal Personen	11	11
	Bezetting (wtf)	4,8750	
Directie	Aantal Personen	6	2
	Bezetting (wtf)	5,8500	

A7 Omgeving & Communicatie

7.1 Visie op omgeving en communicatie

Ouderbetrokkenheid

De scholen zien ouders als een belangrijke partner in het onderwijs. Ouders als ervaringsdeskundigen en leerkrachten als professionals trekken gezamenlijk op rondom de ontwikkeling van kinderen.

Doorgaande ontwikkeling

Om de doorgaande ontwikkeling van kinderen te bevorderen, wordt het opzetten van integrale kindcentra gestimuleerd. De peuterspeelzalen en de kinderdagverblijven zijn belangrijke partners in het opzetten van ontwikkelingslijnen van 0 – 12 jaar. Met het voortgezet onderwijs worden contacten gezocht om onderwijskundige ontwikkelingen op elkaar af te stemmen.

Horizontale verantwoording

Leerkrachten en schoolleiding leggen verantwoording over de onderwijskundige keuzes en opbrengsten af aan ouders, bestuur en inspectie. De betrokkenen in de omgeving, binnen de wijk en de lokale gemeenschap worden geïnformeerd over activiteiten en ontwikkelingen van de school. Leerkrachten en schoolleiding zijn extern gericht. Samenwerking en contacten met andere onderwijsorganisaties worden actief gezocht om onderwijskundig beleid te realiseren. Het bestuursverslag wordt jaarlijks op de site van de SMDB geplaatst en naar stakeholders en overige instanties gestuurd. Ook benadert de SMDB actief ouders om lid te worden van de vereniging waardoor ze meer betrokken worden bij de ontwikkeling van de SMDB als zodanig.

Communicatie

In de scholen draait het om samenwerking, waarbij communicatie een belangrijke rol in neemt. Communicatie dient inhoudelijk, proactief, respectvol en efficiënt te zijn. Tijdig anticiperen op omstandigheden en gebeurtenissen is de basis voor een goede omgang met elkaar. Communicatie zorgt voor verbinding en helderheid. Aan communicatie vanuit de scholen worden hoge eisen gesteld t.a.v. uniformiteit, inhoud en kwaliteit.

7.2 Richtingwijzers

1. Doorgaande leerlijnen en samenwerking met voorschoolse instellingen en het voortgezet onderwijs zijn aanwezig.
2. De scholen en de schoolvereniging communiceren tijdig en adequaat en profileren zich met een eigentijdse uitstraling; een nieuwe verenigingsnaam is hier onderdeel van.
3. Scholen zoeken waar mogelijk samenwerking in hun omgeving om onderwijskundig beleid te realiseren en ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten.
4. Scholen zijn actief betrokken bij ontwikkelingen in de wijk.
5. Kleine scholen nemen een belangrijke positie binnen de dorpen en leefgemeenschappen in. Bij een krimpende markt zal het aantal scholen dat in stand gehouden kan worden onderwerp van gesprek zijn.
6. De vereniging zoekt actief naar samenwerking met collega-besturen.
7. Scholen informeren zich voortdurend met betrekking tot datgene wat onder ouders en leerlingen leeft.

7.3 Actuele ontwikkelingen overige instellingsinformatie

Stakeholders

De belangrijkste stakeholders van de SMDB zijn:

- De ouders van onze leerlingen;
- Leden van de Vereniging Scholen met de Bijbel;
- De (G)MR;
- De personeelsleden in dienst van de vereniging;
- De Rijksoverheid;
- De gemeente;
- Kerken in gemeente Wierden;
- Andere subsidieverstrekkers.

Ouders

De SMDB is zich continue bewust van het maatschappelijk speelveld waarin zij zich bevindt en de noodzaak om op een maatschappelijk verantwoorde wijze het onderwijs binnen de vereniging inhoud te geven. Dit maakt tevens deel uit van de dialoog die met andere betrokken partijen wordt gevoerd. Hierbij valt te denken aan de ouders, de gemeente, andere besturen en de inspectie.

De SMDB vindt het vooral belangrijk dat er sprake is van een goede dialoog tussen schoolvereniging, ouders/kinderen en scholen. Alle ouders ontvangen daarom het jaarverslag. Eén keer in de vier jaar wordt er een groot oudertevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek zal in 2018 plaatsvinden. Tussentijds laten scholen zich middels klankbordgroepen informeren wat onder ouders leeft. Elke school krijgt de ruimte om op eigen wijze de communicatie met ouders vorm te geven.

Leerlingendaling

De komende jaren zal het leerlingaantal dalen. Voor de SMDB heeft een daling van het leerlingaantal een aantal (negatieve) gevolgen:

- vermindering inkomsten;
- kleinere scholen met gevolgen voor het onderwijsaanbod en de interne organisatie.

Samenwerking

De SMDB zoekt actief naar verbinding met collega-besturen om elkaar in samenwerking te versterken. Zo wordt nauw samengewerkt met de PC besturen uit de gemeenten Hellendoorn, Twenterand en Rijssen. In 2018 zal deze samenwerking geïntensiveerd worden. Onderwerpen die in bespreking zijn:

- gezamenlijke arbodienst,
- mobiliteitsbeleid,
- duurzame inzetbaarheid,
- algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Doorgaande ontwikkelingslijnen

De SMDB neemt actief deel in de overleggen tussen het primair en voortgezet onderwijs. Ten aanzien van het voorschoolse traject is in 2015 tussen gemeente en onderwijs een convenant Voor en Vroegschoolse Educatie afgesloten. Vanuit de voorschoolse instellingen vindt een warme overdracht plaats met betrekking tot de risicoleerlingen. De SMDB participeert in de PO/VO overleggen met Reggesteyn en het Noordik. Ook is er samenwerking met de Passie in Wierden.

SCOPE

Binnen Scope werken zestien scholenclusters samen met de Educatieve Academie van VIAA aan de professionalisering van beginnende leerkrachten

Concreet betekent dit dat de basisscholen meer verantwoordelijk gaan dragen voor de praktijkopleiding van aankomende leraren in het basisonderwijs. Samen voelen we ons verantwoordelijk voor kwalitatief goed christelijk onderwijs in de regio. Alle scholen zijn inmiddels

opleidingsschool voor studenten. Onderwijs, Onderzoek en Opleiden wordt op deze manier met elkaar verbonden, waardoor leerkrachten, studenten en leerlingen kunnen groeien in ontwikkeling. De schoolopleider binnen de SMDB coördineert het opleiden in de school en onderhoudt nauw contact met het werkplekveld en de Hogeschool VIAA.

Kwadraat

Sinds 2014 is de SMDB aangesloten bij de stichting Kwadraat. Binnen deze stichting werken scholen en besturen nauw samen rondom het thema "excellentie". De Wegwijzer en de Akkerwal zijn binnen de SMDB kwadratschool.

Samenwerkingsverband Twente Noord

De scholen van de SMDB participeren in het nieuwe Samenwerkingsverband "Twente Noord". De missie van het Samenwerkingsverband (SWV) is:

Het zodanig inrichten van het onderwijs dat alle leerlingen een zo ambitieus mogelijk ontwikkelperspectief geboden wordt en een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Alle leerlingen krijgen een passend onderwijs aanbod dat zo snel mogelijk, zo licht mogelijk, zo dichtbij mogelijk en zo goed mogelijk wordt georganiseerd.

Partners voor schoolse educatie

- Casa Bambini; dit gastouderbureau organiseert alle vormen van opvang in de Kluinveenschool.
- Christelijke opvang de Kindertuin; de Wegwijzer is een kindcentrum voor 0-12 jaar en werkt samen met de Kindertuin. De directeur/bestuurder van SMDB participeert in het bestuur van de Kindertuin.
- Peuterspeelzaal Margriet; SMDB werkt nauw samen met peuterspeelzaal Margriet. De directeur/bestuurder van SMDB is tevens voorzitter van het bestuur van Margriet.

A8 Financiële informatie

8.1 Gevoerd financieel beleid

De verantwoordelijkheden ten aanzien van de beheersing van zowel de personele als de materiële kosten liggen volledig bij het schoolbestuur. Om deze verantwoordelijkheid nu en in de toekomst te waarborgen, is een gezonde financiële situatie evenals een goed werkende Planning & Control cyclus van groot belang. Het administratiekantoor levert financiële tussenrapportages aan.

De vereniging stelt zich ten doel dat de rijksinkomsten corresponderen met de jaarlijkse exploitatie-uitgaven.

De begroting is taakstellend. De directeur/bestuurder is verantwoordelijk voor het geheel van de begroting. De schooldirecteuren zijn verantwoordelijk voor de schoolbudgetten. Het positieve of negatieve resultaat van deze budgetten wordt aan het eind van het jaar toegevoegd aan de budgetresultaten van de verschillende scholen.

8.2 Balans en kengetallen

Balans

Activa	31-12-2017	31-12-2016	Passiva	31-12-2017	31-12-2016
Materiele vaste activa	562.960	508.410	Eigen vermogen	1.609.120	1.398.300
Vorderingen	299.650	278.380	Voorzieningen	67.390	59.580
Liquide middelen	1.375.490	1.148.860	Kortlopende schulden	561.590	477.770
Totaal activa	2.238.100	1.935.650	Toaal passiva	2.238.100	1.935.650

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	2013	2014	2015	2016	2017
Financiële kengetallen						
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	3,39	2,95	3,22	2,99	2,98
Solvabiliteit 1	< 30%	75%	73%	73%	72%	72%
Solvabiliteit 2	< 30%	78%	76%	77%	75%	75%
Rentabiliteit	3 jaar negatief	7%	-3%	2%	0%	4%
Weerstandsvermogen	< 5%	21%	19%	21%	20%	22%
Kapitalisatiefactor	> 60%	40%	41%	40%	40%	44%

Toelichting

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Rentabiliteit: resultaat / totale baten

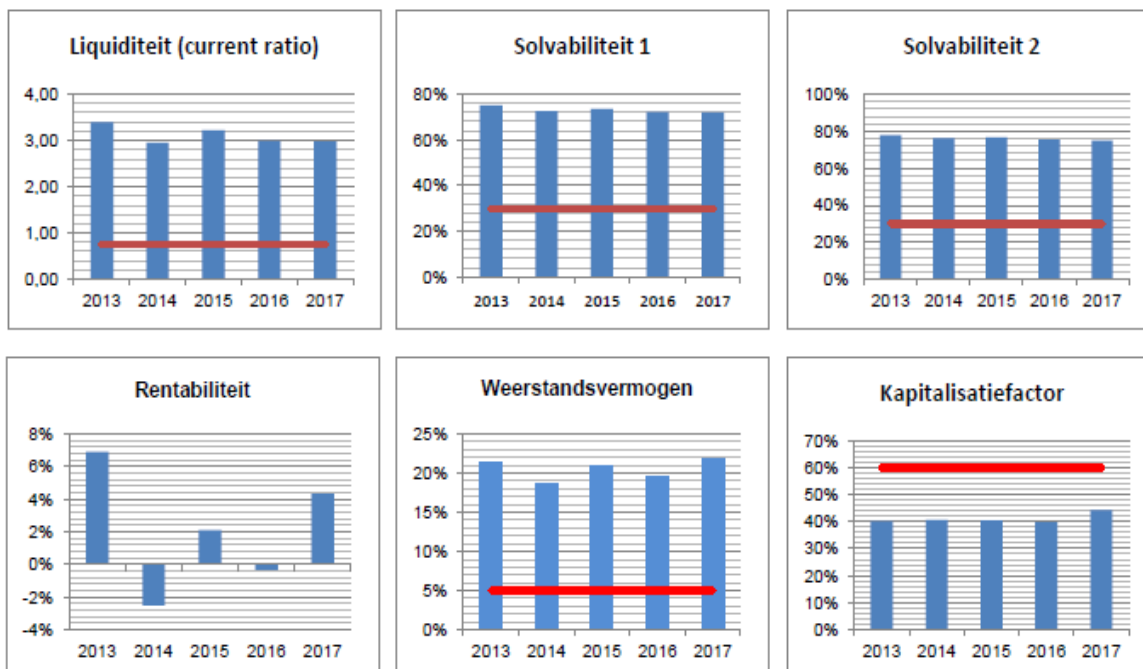
Geeft aan welk deel van de totale baten over blijft na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen: (eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / Rijksbijdragen OCW

Is de verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de

Kapitalisatiefactor: (balanstotaal -/- gebouwen en terreinen) / totale baten

Meet het verband tussen het kapitaal dat een bestuur gebruikt voor haar activiteiten en de inkomsten.

Kengetallen en grafieken vervolg

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	2013	2014	2015	2016	2017
Ratio's						
Personele lasten / Rijksbijdrage	>= 95%	82%	87%	83%	84%	78%
Personele lasten / Totale baten	>= 90%	NB	85%	81%	82%	77%
Eigen vermogen / Totale baten	-	31%	31%	31%	30%	33%
Personele lasten / Totale lasten	-	84%	83%	83%	82%	81%
Salarislasten per FTE	-	NB	€ 66.075	€ 67.475	€ 67.466	€ 63.218
Personeelslasten per FTE	-	NB	€ 65.697	€ 67.521	€ 72.854	€ 67.122

Toelichting

Personele lasten / Rijksbijdrage

Geeft aan in hoeverre een instelling de gelden van het Rijk aanwendt voor personele lasten.

Personele lasten / Totale baten

Geeft aan in hoeverre een instelling de totale inkomsten aanwendt voor personele lasten.

Eigen vermogen / Totale baten

Deze ratio geeft een indicatie van het risicomanagement bij de instelling.

Personele lasten / Totale lasten

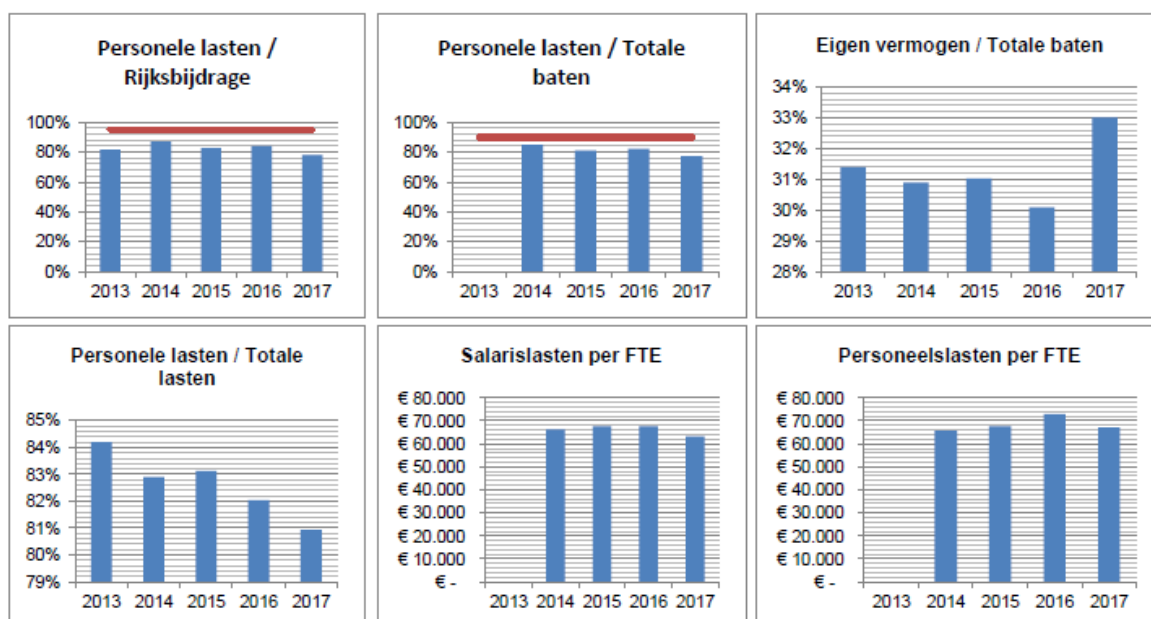
Geeft aan hoeveel de instelling uitgeeft aan personele lasten. Dit is met name trendmatig een belangrijk signaal.

Salarislasten per FTE

Geeft aan wat de salarislasten zijn per FTE.

Personeelslasten per FTE

Geeft aan wat de totale personele lasten per FTE zijn.

8.2 Investerings

Inventaris, apparatuur en hulpmiddelen van € 500 of meer worden vanaf 2006 geactiveerd, wat met zich meebrengt dat de jaarlijkse afschrijvingsbedragen in de exploitatie worden opgenomen. Aanschaffingen beneden dit bedrag worden rechtstreeks in de exploitatierekening verantwoord.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Gebouwen/gebouwdelen	2,50	%
- Meubilair	5,00/20,00	%
- Inventaris en apparatuur	10,00	%
- ICT	10,00/20,00/25,00	%
- Leer- hulpmiddelen	11,11	%

De waarde van de materiële vaste activa is gedurende het kalenderjaar 2017 gestegen met € 54.550 tot een totaalbedrag van € 562.960.

In het volgende overzicht worden per categorie de investeringen van 2017 vergeleken met de begroting 2017 en met de realisatie van 2016.

Investeringsoverzicht	Realisatie	Begroting	Verschil Realisatie- begroting	Realisatie	Verschil
	2017	2017		2016	2017-2016
	€	€	€	€	€
Gebouwen/gebouwdelen	0	0	0	0	0
Schoolmeubilair	2.400	41.000	38.600	40.150	-37.750
Inventaris en apparatuur	670	0	-670	4.570	-3.900
ICT	123.530	64.500	-59.030	49.670	73.860
Leer- hulpmiddelen	48.260	60.200	11.940	33.830	14.430
Totaal investeringen	174.860	165.700	-9.160	128.220	46.640

Er is in 2017 meer geïnvesteerd dan begroot (€ 9.160). Dit wordt met name veroorzaakt door hogere investeringen in ICT.

Een onderbesteding (€ 38.600) heeft plaatsgevonden in de categorie schoolmeubilair en leer- hulpmiddelen (€ 11.940). Steeds meer worden methodes niet meer volgens de traditionele wijze aangeschaft middels boeken die 9 jaar mee moeten gaan, maar middels jaarlijkse licenties. Er zal net als voorgaand jaar in de begroting goed moeten worden ingeschat of toekomstige methodes middels een investering voor 9 jaar of middels jaarlijkse licenties worden aangeschaft.

8.3 Exploitatie en toelichting

Het gerealiseerde resultaat over het jaar 2017 bedroeg € 210.820, terwijl er een negatief resultaat van € 17.540 was begroot. Ten opzichte van 2016 is het resultaat ook flink verbeterd. Toen werd er nog een verlies geleden van € 15.130. Hierna wordt ingegaan op de verschillen en worden deze verklaard:

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2017	2017	2016
	€	€	€
Baten			
Rijksbijdragen OCW	4.822.580	4.630.900	4.546.730
Overige overheidsbijdragen	1.160	0	0
Overige baten	48.340	36.450	91.100
Totaal Baten	4.872.080	4.667.350	4.637.830
Lasten			
Personeelslasten	3.775.590	3.821.180	3.826.290
Afschrijvingen	120.370	119.500	99.690
Huisvestingslasten	390.780	395.640	372.470
Overige lasten	376.950	351.270	363.610
Totaal Lasten	4.663.690	4.687.590	4.662.060
Saldo baten en lasten	208.390	-20.240	-24.230
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	3.550	3.800	10.560
Financiële lasten	1.120	1.100	1.460
Saldo fin. baten en lasten	2.430	2.700	9.100
Exploitatieresultaat	210.820	-17.540	-15.130

Baten

De gerealiseerde Rijksbijdragen OCW waren € 191.680 hoger dan begroot en € 275.850 hoger dan in 2016. Deze verschillen kunnen verklaard worden doordat DUO de bekostiging over schooljaar 16/17 fors heeft verhoogd. Dit is met terugwerkende kracht gebeurd in oktober 2017. Ook zijn de baten van het Samenwerkingsverband hoger dan begroot. De overige baten zijn in 2017 ook hoger uitgevallen dan begroot, namelijk € 11.890.

Personele lasten

Wanneer we de begroting en de realisatie van de personele lasten vergelijken dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de lonen/salarissen en de overige personele lasten, waaronder nascholing, loonkosten derden en ARBO. De totale personele lasten in 2017 ten opzichte van de begroting zijn € 45.590 lager uitgekomen. Vergeleken met 2016 zijn deze met € 50.700 afgenomen. De lonen en salarissen zijn boven de begroting uitgekomen, terwijl de overige personele lasten eronder zijn gebleven. Dit komt met name doordat de post personeel niet in loondienst (loonkosten derden) fors lager is uitgevallen dan begroot.

Afschrijvingen

De totale afschrijvingen zijn in 2017 € 870 hoger uitgevallen dan begroot, en € 20.680 hoger dan in 2016. Dit komt voornamelijk door de investeringen in inventaris en apparatuur.

Huisvestingslasten

De rubriek huisvestingslasten bestaat uit huurkosten, onderhoud, energiekosten, schoonmaakkosten, diverse publiekrechtelijke heffingen en overige huisvestingslasten. De materiële instandhouding is hiervoor al jaren niet toereikend. In 2017 zijn de huisvestingslasten licht lager dan begroot (€ 4.860) uitgekomen op € 390.780. In de onderlinge posten zitten geen grote afwijkingen.

Overige lasten

De totale overige lasten zijn € 25.680 hoger uitgekomen dan begroot. Dit is onder andere veroorzaakt door hogere administratie en advieskosten (afrekening 2016 en een te laag begroot bedrag) en hoger dan begrote ICT verbruikskosten en kosten verbruiksmateriaal onderwijs. De kopieerkosten en kosten prestatiebox zijn lager uitgevallen dan begroot. In vergelijking met 2016 zijn de overige lasten toegenomen van € 363.610 tot € 376.950.

Financiële baten

De financiële baten en lasten zijn licht lager uitgekomen dan begroot, dit is een minimale afwijking (€ 270). Ten opzichte van 2016 zijn de rentebaten fors teruggelopen. Dit komt doordat in 2016 eenmalig een bedrag is geboekt met terugwerkende kracht, en doordat de rentepercentages in 2017 gedaald zijn naar een historisch laag niveau.

8.4 Prestatiebox

In het basisonderwijs ontvangen schoolbesturen één budget voor personele en materiële kosten: de lumpsum. Daarnaast ontvangen ze sinds 1 augustus 2012 een extra bedrag via de prestatiebox, bedoeld om de prestaties van leerlingen, leraren en schoolleiders te vergroten. Dit geld kan onder meer worden ingezet voor vier actielijnen:

- Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs;
- een brede aanpak van duurzame onderwijsontwikkeling;
- professionele scholen;
- doorgaande ontwikkelijnen.

De genoemde ambities behoren allemaal tot de kerntaken van het onderwijs. Het geld uit de prestatiebox is dan vooral bedoeld om die investeringen te versterken, te verdiepen en te versnellen.

De SMDB heeft de prestatieboxgelden als volgt besteed:

- Cultuur;
- Professionalisering;
- Meergetalenteerdheid, met name bovenscholse voorziening voor HB-leerlingen: De Kangoeroegroepen.

A9 Continuïteitsparagraaf

9.1 Algemeen

In de brief van 20 december 2013 geeft de minister van OC&W aan dat de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO) is uitgebreid met een voorschrift dat voorziet in de opname in het jaarverslag van de zogeheten Continuïteitsparagraaf. Hieronder in 9.2 worden de kengetallen van het personeel besproken voor de komende jaren, in combinatie met de prognose van het leerlingaantal. In 9.3 komt zowel de meerjarenbegroting als de meerjarenbalans ter sprake.

9.2 Kengetallen

	2017	2018*	2019*	2020*	2021*
Personele bezetting					
- Directie	5,75	5,16	5,25	5,25	5,25
- OP	45,41	46,90	45,73	43,40	43,40
- OOP	5,09	4,65	4,65	4,65	4,65
Totaal	56,25	56,71	55,63	53,30	53,30
Leerlingentelling per 1 oktober	848	837	814	813	805
* Prognoses					

De jaren 2018 tot en met 2021 betreffen geprognosticeerde aantallen die door de schooldirecteuren en het College van Bestuur zijn opgesteld en als uitgangspunt dienen voor de te ontvangen gelden vanuit het Rijk in de meerjarenbegroting.

Ten aanzien van de personele bezetting is Vereniging Scholen Met de Bijbel Wierden-Enter zich bewust van de krimp in het leerlingenaantal. De meerjarenbegroting laat jaarlijks een negatief resultaat zien, hetgeen bewust begroot is. De afgelopen jaren zijn exploitatieoverschotten gerealiseerd, en in combinatie met de reservepositie kunnen bovenstaande personeelsaantallen gehandhaafd blijven.

9.3 Meerjarenbegroting

Activa	2017	2018*	2019*	2020*	2021*
Vaste activa					
- Materiële vaste activa	562.960	604.660	529.470	452.710	363.110
Totaal vaste activa	562.960	604.660	529.470	452.710	363.110
Vlottende activa					
- Vorderingen	299.650	291.050	285.380	282.380	281.130
- Liquide middelen	1.375.490	1.205.760	1.209.250	1.279.130	1.323.460
Totaal vlottende activa	1.675.140	1.496.810	1.494.630	1.561.510	1.604.590
Totaal activa	2.238.100	2.101.470	2.024.100	2.014.220	1.967.700
Passiva					
Eigen vermogen (na resultaatbestemming)					
- Algemene reserve	1.212.340	1.075.610	1.016.120	1.018.210	970.640
- Bestemmingsreserve publiek	301.780	301.780	301.780	301.780	301.780
- Bestemmingsreserve privaat	95.000	95.000	95.000	95.000	95.000
Totaal eigen vermogen	1.609.120	1.472.390	1.412.900	1.414.990	1.367.420
Voorzieningen					
- Personeelsvoorzieningen	67.390	67.940	66.650	63.860	63.860
Totaal voorzieningen	67.390	67.940	66.650	63.860	63.860
Kortlopende schulden					
- Vooruitontvangen gelden	5.770	5.770	5.770	5.770	5.770
- Crediteuren	123.910	121.870	109.020	107.890	108.940
- Belastingen en premies soc.verz.	149.570	150.790	147.920	141.730	141.730
- Schulden terzake pensioenen	44.940	45.310	44.440	42.580	42.580
- Overige kortlopende schulden	52.310	52.310	52.310	52.310	52.310
- Overlopende passiva	185.090	185.090	185.090	185.090	185.090
Totaal kortlopende schulden	561.590	561.140	544.550	535.370	536.420
Totaal passiva	2.238.100	2.101.470	2.024.100	2.014.220	1.967.700

De ontwikkeling van de materiële vaste activa is gebaseerd op de voorgenomen investeringen alsmede de daaruit voortvloeiende afschrijvingslasten zoals opgenomen in de goedgekeurde meerjarenbegroting 2018-2021.

De vorderingen zullen naar verwachting de komende jaren een constant licht afnemend beeld vertonen. Het grootste bedrag van de vorderingen is jaarlijks het gevolg van het betaallitme van het Ministerie OCW dat niet evenredig met het baten en lastenstelsel loopt.

De mutaties van het eigen vermogen in de komende jaren zijn het gevolg van de hierna gepresenteerde meerjaren exploitatieresultaten.

De voorziening jubilea is ongeveer gelijk gehouden voor de komende jaren. De verschillen zijn te verklaren doordat het totaal aantal fte's marginaal fluctueert.

Bij de overige kortlopende schulden zijn op dit moment geen noemenswaardige mutaties te verwachten. Slechts een lichte daling van de premies en pensioenen is begroot door de daling in personeel. Dit alles zal vervolgens leiden tot het voorgaande verloop van de post liquide middelen. Deze fungeert namelijk als sluitpost. De belangrijkste oorzaak voor het afnemen van de liquiditeit zijn de negatieve exploitatie-resultaten die begroot zijn voor de komende jaren. Daarop zal hieronder verder worden ingegaan.

Baten	2017	2018*	2019*	2020*	2021*
Rijksbijdragen	4.822.580	4.643.460	4.525.290	4.462.910	4.436.890
Overige overheidsbijdr. en subsidies	1.160	-	-	-	-
Overige baten	48.340	27.850	26.900	26.900	26.900
Totale baten	4.872.080	4.671.310	4.552.190	4.489.810	4.463.790
Lasten					
Personeelslasten	3.775.590	3.931.660	3.831.050	3.717.190	3.744.500
Afschrijvingen	120.370	124.000	107.840	104.760	94.600
Huisvestingslasten	390.780	415.220	321.870	319.350	319.350
Overige lasten	376.950	339.860	353.620	349.120	355.610
Totaal lasten	4.663.690	4.810.740	4.614.380	4.490.420	4.514.060
Saldo baten en lasten	208.390	(139.430)	(62.190)	(610)	(50.270)
Saldo financiële bedrijfsvoering	2.430	2.700	2.700	2.700	2.700
Totaal resultaat	210.820	(136.730)	(59.490)	2.090	(47.570)

Hieronder zullen de belangrijkste ontwikkelingen worden toegelicht.

De te verwachten leerlingdaling is in de meerjarenbegroting verwerkt en zorgt voor een daling van de hieraan gekoppelde rijksbijdragen.

Evenals de rijksbijdragen, vertonen ook de personeelslasten over de komende jaren een licht dalend beeld, wat ook terug te zien is in de personele kengetallen hierboven.

Het meerjareninvesteringsplan is ook opgenomen in de meerjarenbegroting en leidt vooralsnog tot een afname in de afschrijvingslasten. Dit komt doordat er de komende jaren minder geïnvesteerd wordt dan dat er wordt afgeschreven. Hierdoor nemen de jaarlijkse afschrijvingslasten af.

De huisvestingslasten en overige lasten zullen de komende jaren afnemen, mede als gevolg van de daling in het leerlingaantal.

A10 Treasury en risicomanagement

10.1 Beheersing van risico's

In 2016 is door Verus een risico-inventarisatie opgesteld. De risico's worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd. Een inzicht in de risico's stelt de organisatie in staat om de risico's ook financieel te kwantificeren en om te bepalen of de omvang van de risico's in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen:

Beschikbare Weerstandscapaciteit (€ 901.985) / Benodigde Weerstandscapaciteit (€ 666.00,-) = **1,35**

De ratio van 1,35 van de SMDB valt in klasse C. Dit duidt op een voldoende weerstandsvermogen.

10.2 Risico-inventarisatie

	Risico	Gevolgen	Kan s	Fin. gevolg	Genoemde maatregelen
1	Daling van onderwijskwaliteit / niet realiseren van doelen en ambities	Onderwijskwaliteit komt onder verscherpt toezicht van inspectie en extra maatregelen zijn noodzakelijk; imagoschade;	L	2	Directeur-bestuurder wordt dossiereigenaar; duidelijke communicatie naar ouders en andere belanghebbenden (terugkerend); per direct in werking stellen van een verbeterplan, waarin o.a. opgenomen: kwaliteitsmetingen; inzet van beschikbare specialisme en expertise;
2	"Onvoldoende borging van rol directeur (als drager van identiteit, cultuur en kwaliteit)"	Toename identiteits gerelateerde incidenten; ineffektieve bedrijfsvoering; onrust; daling werknemerstevredenheid; daling onderwijskwaliteit; gebrekkige controle; financiële schade	M	3	Vormen van kweekvijver waardoor opvolgers opgeleid worden en klaar staan; tijdige werving;
3	Wegval van IB-er	Daling onderwijskwaliteit; onrust	M	1	Vormen van kweekvijver waardoor opvolgers opgeleid worden en klaar staan; tijdige werving;
4	Onvoldoende mobiliteit van medewerkers	Bedrijfsblindheid; beïnvloeding van cultuur; kwaliteit van onderwijs; ineffektieve inzet van personeel; onevenwichtige samenstelling van schoolteams; te hoge loonkosten	H	1	Stimuleren / motiveren van medewerkers tot mobiliteit; positieve prikkels; regionale aanpak
5	Ontbreken van voldoende '21st century skills'	Frustratie; verhoogd ziekteverzuim; imagooverlies; ineffektieve inzet van personeel; kwaliteitsverlies	H	1	Faciliteren vanuit de vereniging; scholing / begeleiding (niet vrijblijvend); het verbetertraject in een accurate communicatie zichtbaar maken naar ouders en andere belanghebbenden. Vervanging via mobiliteit;

6	Bovengemiddeld ziekteverzuim	Moeite met het tijdig vinden van competente vervangers; werkdruk; verstoring van het onderwijsproces; hogere kosten; claims van WGA; uitstel tot besluit eigenrisicodragerschap VF	H	2	"Vaststellen van vervangingsbeleid waarin volgende opties voor vervanging voorbereid worden: - vervanging door een medewerker met ruimte voor vervanging; - inzet van een medewerker uit een interne vervangingspool - inzet van een medewerker uit een regionale vervangingspool
7	Niet voldoen aan wet- en regelgeving (WPO, fiscale en sociale wetgeving)	Naheffingen van de rijksoverheid en instellingen (OCW, Belastingdienst, UWV, VF, e.d.)	L	3	
8	Toenemende werkdruk om aan alle eisen te voldoen (WWZ, taakbeleid, cao, VOG;	Toenemend (langdurig) ziekteverzuim; verstoring van het onderwijsproces;	M	0	Tijdige vervanging c.q. inzet van aanwezige expertise binnen de vereniging (mobiliteit);
9	Onvoldoende borging van rol bestuurder en toezichthouder	Onvoldoende beleidsontwikkeling; onduidelijke koers/visie; continuïteit van de vereniging is in gevaar; toezicht en sturing ontbreekt	M	1	Werving c.q. tijdelijke vervanging door iemand van collegiale besturen; opstellen overdrachtsdocument
10	Kleiner wordende scholen	Beeldvorming dat onderwijskwaliteit onder druk komt te staan vanwege meer combinatiegroepen; verdere leegloop;	L	1	Goede communicatie naar ouders en omgeving
11	Fuseren of opheffen van scholen	Verlies van kleine scholentoeslag; omvang vereniging wordt te klein, waardoor bestuurbaarheid onder druk komt	L	0	
12	Wegvallen van kleine scholentoeslag; modernisering bekostiging	Financiële krapte; bezuinigingen op kritische processen; minder middelen voor beleidsprogramma's; aanspraak op eigen vermogen	L	4	Nauwgezet volgen en tijdig anticiperen op ontwikkelingen; analyse en besluitvormingsproces rondom instandhouding van kleine scholen; reductie van kosten
13	Onvoorziene uitgaven voor verbetering van huisvesting	Belemmerend voor onderwijsvernieuwing;	M	5	Overcapaciteit verhuren
	Risico	Gevolgen			Genoemde maatregelen
14	Toename van ICT-uitgaven	Bezuinigingen op andere kritische processen (personeel / leermiddelen)	H	4	Extra investeringen; aanspraak op eigen vermogen
15	Onveiligheid; incidenten sociale veiligheid; pesten, intimidatie, geweld in de school	Onrust; letsel; ziekteverzuim; negatieve berichtgeving in media; uitstroom c.q. minder instroom van leerlingen; claims;	L	3	Zorgvuldige analyse van gebeurtenis en inschatting van gevolgen; accurate en duidelijke communicatie naar ouders en andere belanghebbenden; aandacht in de lessen; opstellen protocollen.

10.3 Treasury

Onder 'treasury' verstaan we het beheren van onze (tijdelijk of langdurig) beschikbare financiële middelen zodat we te allen tijde aan onze betalingsverplichtingen kunnen voldoen en tegelijkertijd de liquide middelen laten renderen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van rentedragende bankrekeningen en deposito's of beleggingen. De SMDB heeft een eigen treasurystatuut opgesteld waarbij het treasurybeleid van de SMDB plaatsvindt binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 1 januari 2010, houdende regels over het beleggen en belenen van publieke middelen ("Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010"). In 2016 is bovengenoemde regeling gewijzigd in de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Ons treasurystatuut is begin 2017 aangepast. De SMDB maakt op dit moment uitsluitend gebruik van de inzet van rentedragende bankrekeningen. De SMDB maakt geen gebruik van derivaten.

A11 Huisvesting

11.1 Richtingwijzers Huisvesting

- Welzijn en leerrendement worden mede bepaald door een goed binnenklimaat. Een frisse school, een goede afvoer van koolmonoxide en duurzaamheid t.a.v. energie en binnenklimaat wordt gestimuleerd.
- Actuele meerjaren onderhoudsplannen vormen de basis voor het jaarlijks uit te voeren onderhoud.
- Bij aanbesteding van nieuwbouw of renovatie vormen duurzaamheid en kwaliteit belangrijke factoren, in plaats van de goedkoopste offerte.
- De scholen hebben een adequate ICT infrastructuur om (toekomstige) onderwijsontwikkeling mogelijk te maken.

11.2 Meerjaren onderhoud

In 2017 is een bedrag van € 175.000,- geïnvesteerd in het onderhoud van de scholen. Meerdere scholen hebben een schilderbeurt gehad en de scholen zien er momenteel goed uit. Binnen de SMDB is een onderhoudsmedewerker werkzaam. Hij is werkzaam op diverse scholen en neemt veel onderhoud voor zijn rekening. De onderhoudsprojecten worden begeleid door NIBAG.

Uitgevoerde werkzaamheden.

Akkerwal: schilderen van de lokalen en toiletten;

Morgenster: schilderen binnen; geluidspanelen in de unit aangebracht, aanpassing i.v.m. leerplein;

Driesprong: aanpassing wanden, schilderen binnen en vloerbedekking;

Sjaloomschool: ondergronden speeltoestellen vernieuwd, vernieuwing riolering, schilderwerk buitenkant, zonwering vernieuwd;

Wegwijzer: nieuw speeltoestel geplaatst en de ondergrond aangepast.

11.3 Aanvragen Onderwijs Huisvesting

In 2017 is door de besturen in Enter overleg geweest over gezamenlijke huisvesting van het primair onderwijs in Enter. Dit heeft geleid tot een aanvraag voor nieuwbouw van de Talenter en de Wegwijzer. Helaas heeft het bestuur van de Roerganger besloten voorsnog niet te participeren in deze nieuwe huisvesting. Een eventuele nieuwbouw zal beoordeeld worden door de gemeente Wierden. De verwachting is dat het traject tot nieuwbouw nog meerdere jaren gaat duren.

A12 Toekomstverwachting

“Met het oog op morgen”.

Het strategisch beleid is opnieuw geactualiseerd voor de periode 2018 – 2022. De SMDB is een stabiele en financieel gezonde organisatie die niet bovenmatig veel risico's loopt. Wel zal een dalend leerlingenaantal de komende twee jaar aan de orde zijn. Natuurlijk verloop van medewerkers en inzet van de werkdrukmiddelen waardoor ook weer nieuwe medewerkers aangesteld zullen worden kunnen deze leerlingendaling opvangen.

Uitdagingen voor de komende jaren zijn gelegen in het feit dat er binnen de SMDB sprake is van meerdere kleine scholen. Kleine scholen vervullen een bindende functie in wijk of gemeenschap, maar kunnen ook een risico met zich meebrengen t.a.v. continuïteit en onderwijskwaliteit.

Belangrijke andere uitdagingen voor de nabije toekomst hebben te maken met de verdere implementatie van passend onderwijs voor elke leerling binnen de SMDB scholen. Samenwerking met de overige scholen binnen de gemeente Wierden kan een optie zijn om voor elke leerling een passende plek in de thuisnabije omgeving te realiseren.

Verdergaande samenwerking met behoud van autonomie met de PC besturen uit Rijssen, Hellendoorn en Twenterand zal een kwalitatieve impuls geven aan de onderwijskwaliteit in deze regio. De SMDB zal dit proces stimuleren.

Het lerarentekort hangt als een dreiging boven het basisonderwijs. Ook de regio Twente zal hier mee te maken krijgen. Nu al is het moeilijk om voldoende invallers te vinden. Gelukkig is in 2017 slechts eenmaal een groep naar huis gestuurd, voor 2018 kan de situatie zich voordoen dat dit vaker gaat gebeuren. De SMDB zal investeren in uitbreiding van de eigen A pool bestaande uit leraren die binnen de scholen vervangen kunnen doen, waardoor we minder afhankelijk worden van externe invalkrachten.

Daarnaast zal geïnvesteerd moeten worden in het aantrekkelijk maken van het leraarsberoep. Een passend salaris is daarbij noodzakelijk. De SMDB stimuleert samen met de Hogeschool VIAA zij-instromerstrajecten.

Naast een lerarentekort is het ook moeilijk om goede directeuren voor de scholen te vinden. De SMDB stimuleert de opleiding van eigen medewerkers richting management.

De overheid heeft gelukkig de werkdrukmiddelen naar voren gehaald, zodat met ingang van het schooljaar 2018-2019 een structurele impuls van € 156,- per leerling beschikbaar is voor de vermindering van werkdruk. De schoolteams kunnen zelf plannen maken hoe ze dit willen aanpakken.

Bijbelgetrouw en eigentijds christelijk onderwijs waarin we oog voor elkaar hebben, maakt de SMDB tot een mooie vereniging waarin leraren, kinderen en ouders nauw met elkaar samenwerken. Als vereniging ligt hierin een belangrijk bestaansrecht wat we met elkaar ook de komende jaren willen koesteren en uitbouwen.

Vereniging Scholen met de Bijbel Wierden-Enter

Jaarrekening 2017

B Jaarrekening 2017

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vereniging.

Activiteiten

De Vereniging Scholen met de Bijbel Wierden-Enter voert het bevoegd gezag over zes scholen. De vereniging realiseert primair onderwijs voor leerlingen in de regio Wierden en Enter.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2016 zijn waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2017 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de Vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen.

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De vereniging beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waarde-verminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de vereniging. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Bestemmingsfondsen

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven, waarbij door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is bepaald op basis van € 700 per FTE per jaareinde.

Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening Duurzame inzetbaarheid

Deze voorziening is gevormd ter dekking van (mogelijke) aanwending van de door het personeel opgebouwde spaarverlof rechten. In de berekeningen is rekening gehouden met een verwachte opnamekans.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van de exploitatierekening

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2017 en 2016 waren er voor de vereniging geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2016 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 91,7%. De beleidsdekkingsgraad eind 2017 is 101,5%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad niet aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten

B2 Balans per 31 december 2017

1	Activa	31 december 2017	31 december 2016
	Vaste activa		
1.2	<i>Materiële vaste activa</i>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	79.300	81.550
1.2.2	Inventaris en apparatuur	331.970	296.300
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	151.690	130.560
1.2	Materiële vaste activa	562.960	508.410
	Totaal vaste activa	562.960	508.410
	Vlottende activa		
1.5	<i>Vorderingen</i>		
1.5.1	Debiteuren	2.270	960
1.5.2	Ministerie OCW	231.520	227.850
1.5.7	Overige vorderingen	19.510	29.030
1.5.8	Overlopende activa	46.350	20.540
1.5	Vorderingen	299.650	278.380
1.7	<i>Liquide middelen</i>		
1.7.2	Banken	1.375.490	1.148.860
1.7	Liquide middelen	1.375.490	1.148.860
	Totaal vlottende activa	1.675.140	1.427.240
	Totaal activa	2.238.100	1.935.650

2	Passiva	31 december 2017	31 december 2016
2.1	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene Reserve	1.212.340	889.980
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	301.780	410.550
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	95.000	97.770
2.1	Eigen vermogen	1.609.120	1.398.300
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	67.390	59.580
2.2	Voorzieningen	67.390	59.580
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.2	Vooruitontvangen gelden	5.770	4.670
2.4.3	Crediteuren	123.910	57.480
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	149.570	168.020
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	44.940	34.740
2.4.9	Overige kortlopende schulden	52.310	64.610
2.4.10	Overlopende passiva	185.090	148.250
2.4	Kortlopende schulden	561.590	477.770
	Totaal passiva	2.238.100	1.935.650

B3 Exploitatierkening over 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3 <u>Baten</u>			
3.1 Rijksbijdragen OCW	4.822.580	4.630.900	4.546.730
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.160	-	-
3.5 Overige baten	48.340	36.450	91.100
Totaal baten	4.872.080	4.667.350	4.637.830
4 <u>Lasten</u>			
4.1 Personeelslasten	3.775.590	3.821.180	3.826.290
4.2 Afschrijvingen	120.370	119.500	99.690
4.3 Huisvestingslasten	390.780	395.640	372.470
4.4 Overige lasten	376.950	351.270	363.610
Totaal lasten	4.663.690	4.687.590	4.662.060
Saldo baten en lasten	208.390	20.240-	24.230-
5 <u>Financiële baten en lasten</u>			
5.1 Financiële baten	3.550	3.800	10.560
5.5 Financiële lasten	1.120	1.100	1.460
Saldo financiële baten en lasten	2.430	2.700	9.100
Totaal resultaat	210.820	17.540-	15.130-

B4 Kasstroomoverzicht 2017

	Ref.	2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten		208.390	24.230-
<i>Aanpassingen voor:</i>			
- Afschrijvingen	4.2	120.370	99.690
- Mutaties voorzieningen	2.2	7.810	2.550-
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>			
- Vorderingen (-/-)	1.5	21.270-	23.330-
- Kortlopende schulden	2.4	83.760	29.000
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		399.060	78.580
- Ontvangen interest	5.1	3.550	10.560
- Betaalde interest (-/-)	5.5	1.120	1.460
		2.430	9.100
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>		401.490	87.680
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
(Des)investeringen materiële vaste activa (-/-)	1.2	174.860-	128.220-
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		174.860-	128.220-
<u>Mutatie liquide middelen</u>			
		226.630	40.540-
Beginstand liquide middelen	1.7	1.148.860	1.189.400
Mutatie liquide middelen	1.7	226.630	40.540-
Eindstand liquide middelen		1.375.490	1.148.860

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2017

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Afschrijvings- jaren	Aanschaf- prijs 1-1-2017	Afschrijvingen cumulatief 1-1-2017	Boekwaarde 1-1-2017	Mutaties 2017			Aanschaf- prijs 31-12-2017	Afschrijving cumulatief 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2017
					Investeringsen	Des- investeringsen*	Afschrijvingen			
1.2.1 <u>Gebouwen en terreinen</u>										
1.2.1.1 Gebouwen	40	97.300	15.750	81.550	-	-	2.250	97.300	18.000	79.300
1.2.1 Totaal Gebouwen en terreinen		97.300	15.750	81.550	-	-	2.250	97.300	18.000	79.300
1.2.2 <u>Inventaris en apparatuur</u>										
1.2.2.2 Schoolmeubilair	5/20	515.920	346.520	169.400	2.400	-	15.290	518.320	361.810	156.510
1.2.2.3 Inventaris en apparatuur	10	4.570	210	4.360	670	-	500	5.240	710	4.530
1.2.2.4 ICT	4/5/10	632.700	510.160	122.540	123.530	102.070	75.200	654.160	483.230	170.930
1.2.2 Totaal Inventaris en apparatuur		1.153.190	856.890	296.300	126.600	102.070	90.990	1.177.720	845.750	331.970
1.2.3 <u>Andere vaste bedrijfsmiddelen</u>										
1.2.3.2 Leer- hulpmiddelen	9	373.040	242.480	130.560	48.260	-	27.130	421.300	269.610	151.690
1.2.3 Totaal andere vaste bedrijfsmiddelen		373.040	242.480	130.560	48.260	-	27.130	421.300	269.610	151.690
Totaal materiële vaste activa		1.623.530	1.115.120	508.410	174.860	102.070	120.370	1.696.320	1.133.360	562.960

* De activa die gedeseinvesteerd zijn, zijn volledig afgeschreven. Derhalve zijn de cumulatieve aanschafwaarde en cumulatieve afschrijvingen gelijk aan elkaar. Dit is weergegeven in één kolom.

1.5 Vorderingen		31 december 2017		31 december 2016	
1.5.1	Debiteuren		2.270		960
	Te vorderen personele bekostiging	219.780		219.670	
	Te vorderen P&A	-		2.010-	
	Te vorderen prestatiebox	11.740		10.190	
1.5.2	Ministerie van OCW		231.520		227.850
	Overige vorderingen	19.510		29.030	
1.5.7	Overige vorderingen		19.510		29.030
	Overlopende activa	-		3.810	
	Vooruitbetaalde kosten	43.850		10.440	
	Vooruitbetaalde huisvestingskosten	-		1.630	
	Verstrekke voorschotten	2.500		2.490	
	Verrekening fietsplan	-		2.170	
1.5.8	Overlopende activa		46.350		20.540
	Totaal vorderingen		299.650		278.380
1.7 Liquide middelen		31 december 2017		31 december 2016	
1.7.2	Banken		1.375.490		1.148.860
	Totaal liquide middelen		1.375.490		1.148.860
2 Passiva					
2.1 Eigen vermogen		Mutaties 2017			
		Stand per 1-1-2017	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
2.1.1	Algemene Reserve	889.980	202.990	119.370	1.212.340
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	410.550	10.600	119.370-	301.780
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	97.770	2.770-	-	95.000
	Totaal eigen vermogen	1.398.300	210.820	-	1.609.120

2.2	Vorzieningen	Stand per 1-1-2017	Mutaties 2017			Stand per 31-12-2017
			Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea	36.400	3.850	-		40.250
	Voorziening duurzame inzetbaarheid	23.180	3.960	-		27.140
	Totaal voorzieningen	59.580	7.810	-	-	67.390
					Onderverdeling saldo per 31-12-2017	Stand per 31-12-2017
					< 1 jaar	> 1 jaar
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea			3.938	36.313	40.250
	Voorziening duurzame inzetbaarheid			-	27.140	27.140
	Totaal			3.938	63.453	67.390
2.4	Kortlopende schulden		31 december 2017		31 december 2016	
2.4.2	Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen OHW		5.770		4.670	
2.4.3	Crediteuren		123.910		57.480	
	Afdr. / inh. loonheffing	141.260		131.000		
	Afdr. / inh. Risicofonds	10		-		
	Afdr. / inh. Participatiefonds	7.910		13.990		
	Afdr. / inh. Vervangingsfonds	390		23.030		
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.		149.570		168.020	
	Afdr. / inh. ABP	37.630		28.980		
	Afdr. / inh. FPU	6.300		4.840		
	Afdr. / inh. IP/BW	1.010		920		
2.4.8	Schulden terzake pensioenen		44.940		34.740	
	Overige kortlopende schulden	50.800		62.270		
	Netto salarissen	1.510		2.340		
2.4.9	Overige kortlopende schulden		52.310		64.610	
	Overlopende passiva	47.940		21.450		
	Te betalen vakantie-uitkering	120.510		108.860		
	Overige subsidies OCW/niet geormerkt	16.640		17.940		
2.4.10	Overlopende passiva		185.090		148.250	
	Totaal kortlopende schulden		561.590		477.770	

Model G

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving toewijzing	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2017	De prestatie ultimo 2017 conform subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			Geheel afgerond	Niet geheel afgerond
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009- 2016/2/247157 2017			€ 23.570	€ 23.570	☒	☐
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009- 2017/2/541287 2017			22.980	22.980	☐	☒
			<u>46.550</u>	<u>46.550</u>		

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Contractpartij	Betreft	Periode van t/m		Looptijd in maanden	Bedrag per maand	Bedrag per tijdvak			Lasten 2017
						< 1 jaar	>=1 en < 5 jaar	> = 5 jaar	
Canon Nederland N.V.	Huur-/service-overeenkomst	1-4-2016	31-3-2021	60	€ 83 (excl. btw)	6.000	13.500	-	7.490
Canon Nederland N.V.	Huur-/service-overeenkomst	1-1-2016	31-12-2020	60	€ 14 (excl. btw)	1.000	2.000	-	770
Canon Nederland N.V.	Huur-/service-overeenkomst	1-1-2015	31-12-2019	60	€ 14 (excl. btw)	1.000	1.000	-	1.350

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2017

3 Baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	4.576.200	4.438.090	4.381.530
3.1.2 Overige subsidies OCW	30.690	28.720	5.630
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	215.690	164.090	159.570
Rijksbijdragen OCW	4.822.580	4.630.900	4.546.730
<i>Uitsplitsing</i>	-	-	-
<u>3.1.1 Rijksbijdragen OCW</u>			
Rijksbijdragen personeel OCW	3.872.420	3.734.490	3.686.490
Rijksbijdragen materieel OCW	703.780	703.600	695.040
	4.576.200	4.438.090	4.381.530
	-	-	-
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	1.160	-	-
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.160	-	-
	-	-	-
3.5 Overige baten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.5.1 Verhuur	14.290	15.850	14.310
3.5.5 Bijdrage leden	1.120	1.000	1.080
3.5.6 Overige	32.930	19.600	75.710
Overige baten	48.340	36.450	91.100
<i>Uitsplitsing</i>	-	-	-
<u>3.5.6 Overige</u>			
Overige baten formatie	22.650	19.600	63.070
Overige	10.280	-	12.640
	32.930	19.600	75.710

4 Lasten			
	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	3.555.990	3.491.230	3.543.330
4.1.2 Overige personele lasten	261.080	329.950	370.710
4.1.3 Af: uitkeringen	41.480-	-	87.750-
Personeelslasten	3.775.590	3.821.180	3.826.290
<i>Uitsplitsing</i>			
<u>4.1.1 Lonen en salarissen</u>			
Brutolonen en salarissen	2.692.430	2.645.600	2.635.770
Sociale lasten	489.920	484.510	601.320
Pensioenpremies	373.640	361.120	306.240
	3.555.990	3.491.230	3.543.330
<u>4.1.2 Overige personele lasten</u>			
Reiskosten (woon- werkverkeer)	9.370	9.820	9.040
Dienstreizen	5.150	-	6.170
Personeel niet in loondienst	118.070	182.380	196.350
Vrijwilligersvergoeding	2.170	-	990
Dotatie personele voorzieningen	7.810	3.000	23.180
Arbo-dienstverlening	23.630	10.000	28.330
Overige	1.990-	10.000	3.210
Reïntegratie	9.960	25.000	16.560
Systeembegeleiding	1.680	15.000	-
Attenties	9.960	8.550	5.000
Professionalisering	75.270	66.200	81.880
	261.080	329.950	370.710
Er heeft bezoldiging plaatsgevonden conform artikel 383 lid 1 BW. Voor een specificatie van het bedrag zie bijlage B11.			
<i>Gemiddeld aantal FTE's</i>	2017		2016
- Directie	5,75		6,34
- Onderwijzend Personeel	45,41		42,58
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	5,09		3,60
	56,25		52,52
4.2 Afschrijvingen	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.2.2 Gebouwen	2.250	2.260	2.250
4.2.3 Inventaris en apparatuur	90.990	87.960	72.750
4.2.5 Leermiddelen	27.130	29.280	24.690
Afschrijvingen	120.370	119.500	99.690

4.3 Huisvestingslasten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.3.1 Huur	-	1.850	1.400
4.3.3 Onderhoud	213.730	194.530	184.370
4.3.4 Energie en water	67.040	70.300	71.060
4.3.5 Schoonmaakkosten	99.360	102.370	101.940
4.3.6 Heffingen	10.590	9.100	8.650
4.3.8 Overige huisvestingslasten	60	17.490	5.050
Huisvestingslasten	390.780	395.640	372.470
4.4 Overige lasten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.4.1 Administratie en beheerslasten	131.320	108.280	112.730
4.4.2 Inventaris en apparatuur	71.090	51.370	57.520
4.4.4 Overige	174.540	191.620	193.360
Overige lasten	376.950	351.270	363.610
<i>Uitsplitsing</i>			
<u>4.4.1 Administratie en beheerslasten</u>			
Administratie- en advieskosten	85.550	64.090	72.910
Accountantskosten *	8.240	8.200	8.220
Telefoonkosten	3.490	5.200	4.810
Overige beheerslasten	34.040	30.790	26.790
	131.320	108.280	112.730
* <i>Specificatie honorarium accountant</i>			
- onderzoek jaarrekening	8.240	8.200	8.220
Accountantskosten	8.240	8.200	8.220
<u>4.4.2 Inventaris en apparatuur</u>			
Inventaris en apparatuur	6.160	3.820	620
ICT-verbruikskosten	64.930	47.550	56.900
	71.090	51.370	57.520
<u>4.4.4 Overige</u>			
Innovatie	620	-	4.820
Huishoudelijke uitgaven	8.840	11.200	12.790
Buitenschoolse activiteiten	-	-	100
Communicatie	1.050	5.000	6.020
Bestuurskosten	4.220	2.500	1.920
Verzekeringen	2.160	11.930	1.690
Abonnementen	7.320	9.160	7.300
Medezeggenschapsraad	2.130	2.630	3.420
Verbruiksmateriaal onderwijs	80.820	67.280	109.280
Culturele vorming	14.790	13.600	13.580
Prestatiebox	30.580	39.320	6.910
Kopieerkosten	22.010	29.000	25.530
	174.540	191.620	193.360

5.1	Financiële baten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	Rentebaten	3.550	3.800	10.560
	Financiële baten	3.550	3.800	10.560
5.5	Financiële lasten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	Rente- en bankkosten	1.120	1.100	1.460
	Financiële lasten	1.120	1.100	1.460

B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2017 bedraagt € 210.820 positief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en te onttrekken danwel toe te voegen aan de volgende reserves:

	Stand 1-1-2017	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2017
Algemene Reserve	889.980	202.990	119.370	1.212.340
Bestemmingsreserve (publiek)	410.550	10.600	119.370-	301.780
Bestemmingsreserve (privaat)	97.770	2.770-	-	95.000
	1.398.300	210.820	-	1.609.120

	Stand 1-1-2017	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2017
<i>Algemene Reserve</i>				
Algemeen	736.210	167.420	10.000-	893.630
Budgetreserve De Driesprong	2.530	2.920	28.790	34.240
Budgetreserve De Akkerwal	26.050	9.350	2.740	38.140
Budgetreserve De Wegwijzer	59.740	4.560	31.480	95.780
Budgetreserve De Morgenster	4.840	610-	28.390	32.620
Budgetreserve De Kluinveenschool	16.220	22.540	22.580	61.340
Budgetreserve Sjaloomschool	44.390	3.190-	15.390	56.590
Totaal algemene reserve	889.980	202.990	119.370	1.212.340

<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Bestemmingsreserve personeel	131.550	-	-	131.550
Bestemmingsreserve passend onderwijs	44.190	-	-	44.190
Bestemmingsreserve onderhoud	115.440	10.600	-	126.040
Bestem.res.onderw.meth. De Driesprong	18.790	-	18.790-	-
Bestem.res.onderw.meth. De Akkerwal	2.740	-	2.740-	-
Bestem.res.onderw.meth. De Wegwijzer	31.480	-	31.480-	-
Bestem.res.onderw.meth. De Morgenster	28.390	-	28.390-	-
Bestem.res.onderw.meth. De Kluinveensschool	22.580	-	22.580-	-
Bestem.res.onderw.meth. Sjaloomschool	15.390	-	15.390-	-
	410.550	10.600	119.370-	301.780

<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Bestemmingsreserve privaat	97.770	2.770-	-	95.000
	97.770	2.770-	-	95.000
Totaal bestemmingsreserves	508.320	7.830	119.370-	396.780

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld.

B10 Overzicht verbonden partijen

Er is géén sprake van verbonden partijen.

B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Vereniging SMDB Wierden Enter. Het voor Vereniging SMDB Wierden Enter toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 107.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse A).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	W. van Ginkel	
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 31-12	
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	
Gewezen topfunctionaris?	Nee	
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	78.941,34
Beloningen betaalbaar op termijn	€	12.379,32
<i>Subtotaal</i>	€	91.320,66
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€	107.000,00
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€	-
Totale bezoldiging	€	91.320,66
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01-01 31-12	
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0000	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	73.855,98
Beloningen betaalbaar op termijn	€	10.140,45
Totale bezoldiging 2016	€	83.996,43

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.500 of minder.

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
J. Steenbergen	Voorzitter
G.J. Ooms	Penningmeester
K. Grootheest	Lid
M. van Noorloos	Lid
E. Coes-Jager	Lid

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Vereniging Scholen met de Bijbel Wierden-Enter

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Vereniging Scholen met de Bijbel Wierden-Enter te Wierden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Scholen met de Bijbel Wierden-Enter op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de exploitatierekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Scholen met de Bijbel Wierden-Enter zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderwijsinstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 12 april 2018

Ten Kate Huizinga Accountants + Belastingadviseurs N.V.

G.J.H. Oude Voshaar RA

Bestuursbesluit

Vergadering Raad van Toezicht d.d. 19 april 2018

Geachte Raad,

Hierbij stel ik u voor de jaarrekening 2017 vast te stellen met een positief saldo van € 210.820 en akkoord te gaan met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Wierden, 19 april 2018

Directeur-bestuurder
W. van Ginkel

Besluit Bestuur

Het bestuur stelt de jaarrekening 2017 vast met een positief saldo van € 210.820 en gaat akkoord met de verwerking van voornoemd saldo aan de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Wierden, 19 april 2018

J. Steenbergen
Voorzitter

K. Grootheest
Lid

E. Coes-Jager
Lid

G.J. Ooms
Penningmeester

M. van Noorloos
Lid

